

Stev. 25

Entered as Second-Class Matter July 8th, 1903, at the Post-Office
at Chicago, Ill., under Act of March 3rd, 1879

Chicago, Ill., 24. Junija 1910

Kdor ne misli svobodno, se ne more
boriti za svobodo!

Leto IX

Razgled po svetu.

AVSTRIJSKO-OGRSKA.

Na Ogrskem je napravila poplava nepopisno škodo. Število utopljenih ljudi se sedaj še ne da ugotoviti, a najbrže je kakih 1000 oseb izgubilo življenje. Škoda je več milijonov kron. Ves pridelek je v nevarnosti.

Samo v okraju Kronstadt so dobili do sedaj 300 mrtičev. V Moldavski pokrajini je ponesrečilo 100 oseb, ker so se naenkrat hiše porušile, in v temesavskem okraju je utonilo 180 ljudi.

Enaka poročila prihajajo tudi iz Tirolskega.

Prvo veselje vsled zmage vladne stranke v ogrski državni zbor je minilo. Program vlade in večine v državnemu zboru bode označen v prestolnem govoru, katerega bode govoril avstrijski cesar in ogrski kralj Frane Jožef pri otvoritvi novega parlamenta.

Avstrijski cesar Frane Jožef je obolel. Tako se vsaj govori po Dunaju, ker se ni vdeležil neke parade, katero si je druga leta vedno ogledal.

ITALIJA.

Iz Rima se poroča, da se je James P. Stuart iz St. Louisa, ki je bil poslan na poziv Board of Baptist Missions v Italijo, kjer naj bi inšpiciral baptistovske misijone, komaj izognil veliki nevarnosti. Naznanil je namreč minist. predsedniku Luzzati, da mu je ljudstvo v Avellino, kjer je bil zadnjič močan potres, grozilo s smrtjo.

Stuart je povedal, da je položaj v provinci vsled vednih prepirov med katoličani in baptisti zelo napet. Na večer onega dne, ko je bil potres, je več tisoč prebivalcev grozilo ameriškim duhovnikom, in odkriti so ljudje izjavili, da jih obesijo, če jih dobe v roke, ker so oni krivi potresa. Gotovo so katoliški duhovniki tako naštevali pobožno in praznovorno ljudstvo. Stuart je izjavil, da jih je policija pozvala, naj skrivaj ostavijo provinco, a ker niso hoteli tako oditi, kakor da bi pobegnili, jih je spremenilo na kolodvor 200 vajakov, medtem ko jim je kakih 5000 glav broječa množica grozila in jih preklinjala.

Min. predsednik Luzzati je naznanil Stuartu, da ne more proti temu ničesar ukreniti, ker bi se ljudstvo samo razburjalo. Stuart je sklenil, da se ne vrne v Avellino, dokler se razburjenje ne bo leže.

Tega ne bi priobčili, če ne bi bilo iz poročila razvidno, kako se katoliški duhovniki poslužujejo vseh sredstev, samo da ostanejo na krmilu. Poneumnimo ljudstvo je bolj! je njihovo kliše. Sicer smo pa mnenja, da tudi baptisti v Italiji niso ničesar pozabili.

Italijanski kralj Viktor Emanuel je sprejel v Cagliari socialnodemokratskega predsednika steklarskih delavcev. Objubil je, da bode prošnjo te zveze za prepuštev stavniskih prostorov, ki so last vojaškega erarja, vojnemu ministru toplo priporočal.

Nek delavce je povabil kralja, naj si ogleda glažuto. "Moji tovariši," je rekel, "vas ne bodo sprejeli preveč navdušeno, a z največjim spoštovanjem." Kralj je odgovoril smeljeje: "Rad pridem, a držim za besedo in ne maram živio klicev."

FRANCIJA.

Velika železniška nesreča se je pripetila v soboto v Villepreux, Francija, ko je zavozil Granville ekspresni vlak v drugega, pred železniško postajo stoječega. Oba vlaka sta se popolnoma razbila, in razvaline so začele goreti. Pri tem je bilo 19 ljudi usmrtenih in 30 jih je več ali manj nevarno ranjenih.

Profesor Vincent v Parizu naznanja, da je iznajdel sredstvo proti vročinski bolezni (tifus). Po mnogih poizkusih se je pričel, da njegovo sredstvo v vseh slučajih gotovo pomaga.

NEMČIJA.

Že zadnjič smo poročali, da je napravila poplava v Ahrski dolini v Nemčiji velikansko škodo in zahtevala mnogo človeških žrtev. Sedaj poročajo iz Bavarskega, da je v augsburški okolici vsled tega, ker se je utrgal oblak, voda vse poplavlila. Neurje je napravilo pri Ingelstadtu, Ulmu in Neu Ulmu škodo, ki se sedaj še ne dá preценiti.

Nemška cesar Viljem je zopet bolan. Ni še dolgo tega, kar je imel majhno ulje na roki, sedaj pa mu koleno nagaja.

In kaj je vzrok, da se nemškemu cesarju delajo vedno tui? Nič drugega ne, kakor da preveč pijančuje. Dr. Doyen, znani specialista za bolezni raka, je oddal svoje mnenje v katerem zagotavlja, da se spušča cesarju tui vsled preoblega zavzivanja pive.

"Mislim, da morajo biti vsled pitja cesarjeve obisti v slabem zdravstvenem stanju," je rekel dr. Doyen. "Če ne bode rabil energičnih protisredstev, lahko umrje. Na vsak način pa se mora odpovedati vživanju vsakaterih opojnih pijač. — No, sedaj vemo, da bolega nemški cesar vsled pijančevanja in menda se ne motimo, če trdimo, da je govoril svoje "znamenite" govore, ko se ga je že lóčevala duševna bolezen pijancev — dilirium tremens.

ANGLEŠKA.

Brzojavka iz Holyhead, Wales, poroča, da se je potopil francoski tovorni parnik La Rochelle, ki je bil na poti iz Bordeaux v Liverpool. V megli je zadel v angleški tovorni parnik Yews, na višini Skerries, Irsko. Deset oseb francoskega moštva je utonilo.

Poročilo, da je James Brice, angleški poslanik, pooblaščen, podpisati angleško-ameriški sporazum o denarnih zadevah, je potrdil Thomas McKinnon Wood, državni podtajnik za zunanje zadeve. Wood je izjavil, da se pogaja sedaj urad za zunanje zadeve z državnim oddelkom Združenih Držav za razglasitev pogojev sporazuma.

Sprejetje angleško-ameriškega sporazuma o denarnih zadevah pomenja konec dolgo časa trajajočih pogajanj. Zadnja komisija radi takih zahtev se je sestala leta 1853. Obravnavala je o zahtevah, ki so segale nazaj do leta 1812. —

ŠPANSKO.

Iz Valencije v Španiji se poroča, da so protiklerikalni demonstranti vdrl v katoliški klub in razbili pohištvo. Tudi po drugih krajih se dogajajo slične demonstracije. Vzrok temu je, ker so katoličani v nedeljo napadli več republikancev, ki so prihajali z nekakega protiklerikalnega posvetovanja.

Iz Madrida naznanja poluradno poročilo, da bode vlada prekinila vsa pogajanja z vaticanom, če bode isti še nasprotoval 11. junija izdanemu dekretu. Omenjeni dekret dovoljuje nekatoliškim verskim zvezam, na svojih cerkvah naznanjati obrede.

Koncem zadnjega tedna je bilo po vsej Španiji čuti lahke potresne sunke, ki pa niso napravili kake večje škode. V Almeriji, provinca Andaluzia je nekaj poslopij potres poškodoval. Človeških žrtev ni.

ŠVIČA.

Po vsej osrednji in iztočni Švici so poplave. Povsodi je voda napravila velikansko škodo in mnogo ljudi je utonilo. Neka tovarna se je podrla in razvaline so podkopal delavce.

IZTOČNA AFRIKA.

Lorenzo Marques, 25. junija, Portugalci hočejo po vojakih zasedi notrino Mozambique. A domačini se temu nasilju upirajo in tako je prišlo do boja med portugalskimi vojniki in domačini. Od zadnjih jih je bilo več kakor sto pobitih, predno so zavzeli Portugalci neko večjo vas.

Delo in štrajk.

Položaj v Illinoisu. Do sedaj se je od okoli 55.000 illinojskih premogarjev vrnilo nad 25.000 delavcev na delo pod unijskimi pogoji. Največ je malih operatorjev, ki so privolili v delavske zahteve.

Tekom desetih let se niso lastniki premogovih rogov še nikdar tako očitno trudili za to, da bi razdrl organizacijo United Mine Workers of America, kakor zadnje tedne. Velike majnarske korporacije hočejo na vsak način streti vpliv premogarske zveze, in v to svrhu se poslužujejo običajnega lopovskega načina, namreč, da skušajo zanetiti prepir med člani delavske organizacije.

V Springfieldskem okraju so se na vse načine trudili, da bi očernili uradniške illinojske premogarske zveze. Proti ljudem, kakor so Walker, McDonald, Germer, Hayes itd., so rovali in jih obrekovali kar najpogosteje.

Skušali so, "Engineers" privesti do tega, da bi organizovali posebno zvezo, ter se oprostili "nadvaruštva" združenih premogarjev, kakor so bossi rekli.

Pri tem postopanju lastnikov premogovih rogov jih je kapitalistično časopisje na vso moč podpiralo, kar se že samo posebi razume.

Adolf F. Germer, tajnik in zakladnik subdistrikta illinojske premogarske zveze, ki ima 15.000 članov, je zadnje dni nevtrasto ožigosal delovanje združenih lastnikov premogovih rogov. V tozadnji objavi jih opozarja na preteklost.

Policija, milica, sodnijske prepovedi, to so njih orožja, a premogarji se ne dajo preplašiti. — Illinojski premogarji bodo izvojevali zmago, ki jih bode odškodovala za prestano trpljenje. Od boja do zmage! mora biti diviza vseli premogarskih delavcev.

Štrajk v premogarskem okraju v zapadnem delu države Colorado, trajal sedaj že tretji mesec, brez upanja, da bi se sklenila pogodba. Komisariat, ki vodi ta štrajk, se nahaja eden v Lafayette in eden v Louisville, štrajkarji v manjših kampah pa dobivajo podporo tedensko.

Organizator Taler, uradnik mednarodne delavske organizacije, je izjavil, da se bo s štrajkom v Colorado nadaljevalo, in če treba, še dve leti; sicer stane štrajk mednarodni urad \$6.000 na teden, a odnehati nočejo. Z omenjeno svoto živijo štrajkarje. Sedaj so začeli organizirati premogarje tudi v južnem delu države.

V Globville predmestju Denverja so zaštrajkali delavci v rudotopilnici. Ti delavci niso uničili, ker so unijo pred 12 leti delavci sami ugonobili, seveda ne vsi. Takrat je bil zadnji štrajk, pri katerem je polovica delavcev štrajkala, druga polovica pa delala in tako je prišlo, da so unijo razbili. Unijski delavci so šli s trebuchom za kruhom, žnjimi je šel tudi njih največji dobrotnik Max Malich; takoiimenovani skabi, ki so takrat nagajali in unijo ugonobili, sedaj štrajkajo, kar je umevno, ker kakor hitro je bila takrat unija razbita je družba znižala plačo, delavni čas pa zvišala.

Pekovski štrajk v New Yorku. Že sedem tednov so pekovski pomočniki v New Yorku na štrajku, a dosegli niso še nič. Njihova glavna zahteva je, da se skrajša delavni čas od 10 na 9 ur. Če pomislimo, da imajo peki težko delo in da delajo večinoma ponoči, se moramo le čuditi, da se štrajk še ni končal. A štrajkarji se dobro držijo. Če se izkoriščevalci še tako branijo, konečno se bodo morali udati vsled trdne delavske volje in dobre zveze, ki jih drži skupaj. —

Povišanje plače, San Antonio & Arkansas železnica je povišala svojim brzojavnim uradnikom plačo za pet odstotkov, vrhu tega je pa še zkrajšala uradne ure.

Sodnijska prepoved proti štrajkučim delavcem. Schamm in Uhlinger, dva izkoriščevalca v

Philadelphiji, katerih delavci so zaštrajkali, sta naprosila v Common Pleas sodišču št. 4 sodnijsko prepoved proti International Iron Molders' Union Local No. 111. Prosilca pravita, da nadlegujejo štrajkarji njune delavce skabe.

Rast American Federation of Labor. Pri seji izvrševalnega odbora "American Federation of Labor", ki se je vršila prošli ponedeljek, je naznanil tajnik Morrison, da se je dovolilo od zadnjega oktobra 223 charterjev za nove delavske organizacije, 111 več, kakor prošlo leto v istem času. Med novimi organizacijami, katerim so se dovolili charterji, je 98 lokalnih unij, 66 Federal Labor unij, 57 City Central unij, ena mednarodna unija in ena State Branch unija. American Federation of Labor je imela od 1. oktobra 1909 do 1. junija 1910, skupaj s že obstoječo gotovino, dohodkov \$268.644.43. Izdatkov je bilo \$119.926.48. Torej ostane v blagajni znesek \$168.717.95.

Socialističen župan Seidel v Milwaukee je 22. t. m. pustil aretirati John I. Beggs, predsednika Milwaukee Street Railway Co. in ravnatelja North American Railway Co., zato, ker je, ne da bi plačal licenco, obratoval vozove poulične železnice.

Beggs trdi, da je deželna legislatura odpravila ta davek, župan se pa temu zoperstavlja, in se je sam nalašč vozil, predno ga je pustil aretovati, da se prepriča o stvari, katero bo gonil do najvišje stopnje. Ta davek znaša \$72.000 na leto mestu v korist, ako župan zmaga.

Korupcija vsepovsodi.

Knjige, korespondenco, čeeke kakor tudi druge dokumente Illinois Steel Co. so odpravili v sredo v Springfield, kjer so bode pojasnila zopetna korupcija v državni postavodajnici. S pomočjo zvitihi mahinacij je dosegla Illinois Steel Co. da si je prilastila 417 akrov deloma poplavljenega zemlje za \$47.709.

To je napotilo državnega pravika Burkeja iz Sangamon countya, da se je takoj podal na pot. Prosil je E. Buffingtona, predsednika družbe, za pogovor "med štirimi očmi."

Temu pogovoru je sledila konfiskacija knjig. Kakor vsa znamenja kažejo, se bode v kratkem zopet pralo prav umazano perilo korupiranih zakonodajalcev. —

Proti pogodbenim delavcem.

Canadske oblasti na severozapadni strani se strogo držijo predpisa, po katerem morajo posedovati inozemski delavci, ako niso Amerikanci, najmanj \$200 v gotovini. Vsled tega se je moralo zadnjič vrniti mnogo železniških delavcev, in takih, katere se potrebuje pri večjih pogodbenih delih. Prišli so v velikem številu iz Seattle, Wash. a canadske oblasti jih niso pustile čez mejo.

Zopet Cherry premogarska družba.

V Princeton, Ill. je bila 21. t. m. obravnava proti zloglasni St. Paul premogarski družbi v Cherry, ker je vposljevala, še pred grozno katastrofo zadnega novembra, ko je izgubilo 285 mož svoje življenje, nedoletne dečke. Družba se je prijavila krivim, in je bila obsojena po \$70 v vseh 10 obtožbah, dasi govori postava, da je za vsak tak slučaj najnižja globa \$100. —

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:

za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. pošto in hranilni urad v 11. do 12. dneh.

Denarje nam pošliti je najpriilneje do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.
6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Razne novice.

SOCIALISTIČNI PIKNIK.

Se noben piknik, kar se jih je priredilo v Rieverview parku v Chicagi, ni bil tako dobro obiskan, kakor nedeljski, katerega so priredili socialisti v korist socialističnemu časopisju. Somišljeniki so prišli v obilnem številu tudi iz drugih krajev, posebno iz Milwaukee-a, da bi poslušali govor izvoljenega vodje socialnih demokratov, župana Emil Seidla iz Milwaukee. A najpomembnejše govore sta govorila Seymour Stedman in A. M. Simons. Oba sta izrazila mnenje, da ima stranka pri okrajnih volitvah in volitvah za zastopniško zbornico priložnost, izvoliti več svojih kandidatov. Seymour Stedman, ki je predsedoval, je izjavil, da bi bili republikanci in demokratje kmalu potolčeni, če bi se delavci zavedali svojih interesov. V vseh govorih so govorniki povdarjali, da mora postati Chicago socialistično mesto, kakor je Milwaukee. Župan Seidel je tozadevno podal nekoliko navodil. Vsebina njegovega govora je bila: "Kako oskrbujejo delavci mesto?"

Nastopili so še mnogi drugi govorniki raznih narodnosti. Od slovanskih govornikov so želi največ pohvale in priznanja češki in poljski. —

Po nagovorih se je razvila v prostranem parku živahna zabava, ki je trajala pozno v noč.

Velika vročina.

Vroč poletni dnevi, katerih se menda nikdo ne veseli, so tu. — Vsled solnčarice je že mnogo oseb umrlo. Dobro kupčijo delajo lastniki kopališčnih naprav. Komur čas le pripušča, se napoti v kak "Beach", kjer se izroči in zaupa hladnim valovam. — Vročine se najlažje obranimo, ako ne zavzivamo nikakih opojnih pijač. Priporočljivo je pitje mlačnega čaja in svežega mleka. Sladoled (ice cream) ohladi človeka samo nekaj časa, a potem se čuti vročino tem bolj.

Krvavi boj med duhovniki.

Posebna brzojavka iz Williamsburg, Ky., poroča, da sta se Rev. Robert Vanover in Rev. Isaak Perry, dva znana pridigarja, začela v Rock Creek baptistovski cerkvi obdelovati z noži. Rev. Vanover je zadobil na vratu tako rano, da je umrl. Duhovnika sta še začela pretepati, ker sta drug drugega dolžila nekake goljufije. Ko sta se bojevala, je bila cerkev polna. Isaak Perry in njegov brat Blaine sta v ječi v Williamsburgu. —

Indijanska vstaja.

Mexico, Ciudad, Mex. 24. junija. Brzojavna poročila javljajo, da so se Indijanci vnovič uprli. Dosedaj so pobili 72 oseb, med katerimi je 12 vladnih vajakov. V mestu Valladolid, Yucatan, so naredili škodo za kakih \$60.000 do \$100.000, ker so plenili. Vojaška oblast ima 107 jetnikov, katere bodo procesirali.

Veliki gozdni požari.

Naco, Ariz. 24. junija. Majnarska vas Movorati v Sonori, Mexico, je postala žrtev plamenov. Požar je uničil tudi cinkove topilnice. Nastal je, ker se je vnel gozd, ki je obdajal vas.

Port Arthur, Ont. 24. junija. Gozdni požari so napravili v okolici velikansko škodo. Mnogo naseljenecv nima strehe. Gašenje ni mogoče, ker se je požar že preveč razširil.

Vzajemnost farmarjev in industrijskih delavcev v Seattle, Wash.

Unijski delavci v tem mestu in farmarji izven mesta so se združili ter za več let zaarali eno velikihi pošlopj, katero bode založili s svojimi proizvodi. Njih namen je vzajemno predati in odkupovati drug drugemu izdelke, ter tako primorati trust, da bo hočeš, nočeš znižal ceno živilom.

MR. ROOSEVELT ZOPET DOMA.

Potem, ko je leto dni v Afriki streljal zverino, ter se nato tri mesece bratil po Evropi s cesarji-cesaricami, kralji-kraljicami, raznimi princii in princezinjami, se je ex-predsednik Roosevelt zopet vrnil, ter stopil 18. t. m. na domača tla.

Razni meščanski in drugi listi se že ves teden bavijo z revnim Rooseveltom. Nekteri tako očitno norec iz njega brijejo, da človek res ne ve, kaj si naj o njem misli; drugi ga zopet v zvezde kujejo. Največji njegov nasprotnik je menda Hearst s svojim rumenim časopisjem. Ako pa stvar natančneje premislimo spoznamo, da je vse to le političen maneuver ter pesek v oči onim, ki ga ne razumejo.

Roosevelt naj bi bil daroval oni denar, ki se je porabil za njegov sprejem v New Yorku, revežem pa bi vsaj kdo kaj imel od tega. In 21 strelav iz topov za ex-predsednika. — Humburg!

Delavska vlada v Avstraliji.

Predsednik zbornice in blagajničar — Andrej Fisher, rudar. Podpredsednik zbornice — J. McGregor, delavec. Tajnik zunanjih stvari — E. L. Batehelor, kovinarski delavec. Tajnik mornarice in armade — J. W. Pearce, tesar. Tajnik notranjih stvari — King O'Malley, žurnalist. Generalni poštar — Josiah Thomos, rudar. Tajnik dela in industrije — F. G. Tudor, klobučar. Generalni pravnik — W. M. Hughes, delavski odvjetnik.

V Avstraliji je bila že poprej delavska stranka na krmilu, toda, da bi vsa mesta v ministrstvu zavzemala, kakor sedaj, se ni še nikdar nikjer dogodilo, kakor sedaj v Avstraliji.

Jasno nam torej dokazuje, kaj premore delavstvo, ako je združeno in solidarno, kakor se je pokazalo to ravno v Avstraliji, deželi, ki je gotovo tako velika kot Zdr. države. V volitvah, ki se so pred kratkem završile, je delavska stranka dobila 23 glasov večine in vseh 18 senatorjev.

Pošten župan

je gotovo v mestu Terre Haute v Indiani, domu čislana in cellem svetu znanega Eugene V. Debsa.

Bossi podjetja za prevažanje ledu po hišah imajo spor s svojimi vozniki, ki štrajkajo za višjo plačo. Zato so prosili župana, naj jim dá na razpolago policijo.

Župan jih vpraša: "You haven't had any trouble yet, have you?"

"No," bil je odgovor osuplih bossov.

"Well, than you don't get any policemen until you do," in stvar je bila končana.

Zavedni delavci.

Cumberland železniška in premogarska družba nima sreče s delavci v svojih premogokopih v Springhill, Nova Scotia. Pred nekoliko dnevi je importirala rudarje iz Nemčije in Belgije, seveda nevedne, ker jim družbeni agenti niso povedali, da je tam že dalj časa štrajk. Par dni potem, ko so začeli delati, so šele izvedeli, da skabajo. Takoj so ostavili delo in stanovniki mesta so bili inenadeni 22. t. m., ko so gledali korakati 50 teh delavcev iz takoiimenovanega "Bull-pen", noseči rdečo zastavo in prepeva-joč marzelejo. — Tako častno so inozemski tuzemskim delavcem pokazali svojo solidarnost v boju na polju industrije, in kako se pride do zmage.

Od nekodi iz Kansasa smo dobili kliše (cut), ozir. znak S. P. D. Junak brez vsakega pisma ali naznanila, kaj naj z njim naredimo, oziroma, zakaj so ga nam poslali. Prosimo tozadevnega pošajnila. Glas Svobode Co.

VOHUN. * * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

(Nadaljevanje.)

Osemnajsto poglavje.

Stražmojster je odprl vrata, shrambo pa je našel začuden veterane v največjem neredu — krošnjarjeva suknja je ležala tam, kjer je imel biti on sam, in po tleh je bila razmetana Lizina obleka.

Marketendarica sama je ležala v globokem spanju in še čisto oblečena na svoji postelji; a zdaj se je prebudila.

"Kaj, kaj... ali bi radi zajutrki?" je vprašala in si mela oči. "Kaj me gledate, kakor bi hoteli pojesti mene samo? No, potrpite, otročki, potrpite —"

"Potrpite?" je zarjovel stražmojster, pozabivši na vso svojo versko filozofijo. "Peči in evreti Vas hočemo, Vi stara čarovnica! Vi ste pustili uiti tega prokletega vohuna!"

"Čarovnica?" je zavpila marketendarica, skočila s postelje in uprla roke v bok. "Ti kocina ti smrdljiva! Kako se predrzne govoriti tako s pošteno žensko? In jaz da sem ga pustila uiti? Jaz da sem imela kaj opraviti s tem falotom, aa?"

"Lopov je pustil tu mojo biblijo," je dejal stražmojster in pobral knjigo. "Namestu da bi bral v njej, je pa tuhtal na beg."

"In kdo bi pa ostal lepo mirno tukaj in se pustil obesiti kakor psa?" se je oglašila zopet Liza, ki jej je postajalo jasno, zakaj se gre. "Ni vsak rojen za tak konec kakor Vi, stražmojster!"

"Tiho," je velel Dunwood. "Stvar treba natančno preiskati. Drugega izhoda tukaj ni razum vrat in skozi te ni mogel uiti — razum straža je spala!"

Straža pa je zatrdjevala, da ni videla nikogar nego samo Lizo, ki je šla mimo.

"Lažete, lažete!" je vpila Liza. "Ali hočete obrekovati pošteno žensko? Kdo se upa reči, da se klatim ponoči okoli po taboru? Vso noč sem spala tukaj na tej postelji sladko in mirno kakor dete."

"Glejte, major," je rekel zdaj stražmojster. "V moji bibliji je nekaj zapisano."

Eden častnikov je vzel knjigo in čital na glas:

"Te vrstice potrjujejo, da če se mi posreči se osvoboditi, se zgodi to edino le z božjo pomočjo, kateri se priporočam. Prisiljen sem vzeti seboj nekaj obleke go, spe Flanagan, a našla bo za to v svojem žepu odškodnino."

"Kaj?" je tulila Liza. "Torej je ta ničvredni tat okral mene v hogo žensko? Obesite ga, obesite ga, major, če je še kaj pravice na svetu!"

"Poglejte preje v svoj žep!" ji je svetoval eden mlajših častnikov.

Ko je Liza to storila in privlekla na dan cekin, je vzklila:

"Pri moji veri, ta človek je bisser krošnjarja! In če mislite njega kdaj obesiti, tedaj jih vem jaz, ki bi morali viseti na njegovem mestu!"

Ko se je Dunwood ozrl, je zagledal stotnika Lawtona s prekritimi rokami, tiho in zamišljeno slonečega v vratih. To je bilo v tako gorastnem nasprotju z njegovo navadno burnostjo in vnetostjo, da je osupnilo majorja. Njuna pogleda sta se srečala, nato sta hodila nekaj časa v živahnem razgovoru gor in dol, nakar je Dunwood odšel v svojo sobo.

Stražmojster Holister je ostal še pri Lizi, ki je bila vsled prejetega cekina izborne volje. Gledala je veteranca že dolgo časa s prijaznimi očmi in je bila v sreči tudi že sklenila, da ga napravi za naslednika svojega rajnega. Dragonec menda tudi ni bil nasproten tem njenim načrtom, in Liza, ki se je bala, da je razžalila svojega častila, je želela se spraviti zdaj z njim; zakaj marketendarica je bila pri vseh svojih surovosti in neomikanosti vendar le ženska in je vedela, da so trenutki sprave trenutki neomejene oblasti.

"Natočile je torej stražmojstru kozarec jeraša in tako-le otvorila mirovna pogajanja:

"Par hudič besed med prijateljski ne pomeni nič, kaj stražmojster? Jaz sem svojega rajnega vselej najbolj zmerjala, kadar sem ga najbolj ljubila."

"Vaš Miha je bil dober vojak

in dober mož," je priznal stražmojster, izpivši.

"Samo malo preveč je jedel, stražmojster, in dva kakor midva sva bila prenevarna za najin vsakdanji kruh. Vi pa, Holister, ste trezen človek, brez velikih potreb... in Vi bi bili za vbogo žensko, kakor sem jaz ena, lahko prav dobra opora."

"Gospa Flanagan! Dolgo sem se obotavljal govoriti o stvari, ki mi leži zelo na sreči... Zdaj pa hočem iztržiti to svoje srce pred Vami, ako me utegnete poslušati. "Vas poslušati?" je vzklila Liza. "O, in če oficirji ves dan ne dobé nič jesti! Kar govorite... pa ga dajte še preje kakor kapljico, to Vam naredi korajžo."

"Dosti poguma imam v tako dobri stvari," je odvrnil veteraneec in odklonil čašo. "Povejte mi, Liza, ali zares verjamete, da je bil krošnjar, ki je prenočeval tu pri Vas?"

"Kdo pa drug, ljubček moj?"

"Hudobni duh!"

"Kaj? Hudič?"

"Da; sam živ satan v krošnjarjevi podobi, in oni, ki smo jih imeli za hajduke, so bili njegovi hudički."

"No, da, ljubi stražmojster, utegneta imeti prav."

"Jaz mislim, ljuba Liza, hudobni duh je moral vedeti, da smo krošnjarju na sledi, in nadél si je samo zato njegovo podobo, da se je mogel splaziti v Vašo spalnico."

"Kaj naj bi hotel hudič od mene?" mu je odvrnila Liza pikro. "Je v našem švadronu zadosti hudičev, ni treba da pride še iz pekla kateri, samo zato da bi strašil sameceto žensko!"

"Je sreča za Vas, da je prišel; zakaj, glejte, prišel je v Vaši podobi zopet ven... in to je znamenje Vaše usode, ako se ne poboljšate, Liza! Zapazil sem takoj, kako se je tresel, ko sem mu dal svete buke v roko..."

Marketendarica je bila skrajno ogorčena nad stražmojstrovimi namigavanji; a zadrževala je svojo jezo in z bistroumnostjo njenega spola je odvrnila:

"In mislite Vi, da bi me bil hudič plačal za mojo obleko?"

"To zlato gotovo ni nič vredno!" je menil stražmojster, nekoliko v zadregi. "Izkušal je tudi mene z njegovim bleskom, a Bog mi je dal moč, da sem ostal stanovit."

"Hm," je rekla Liza, sukaje med prstni cekin. "Denar izgleda čisto dobro. Hočem ga kmalu izmenjati, da vidim, pri čem smo. Stotnik Jack mi gotovo stori to uslugo; ta se ne boji nobenega vraga na svetu."

Ta hip je prišel po marketendarico vojak, čes, da zahtevajo častniki zajutka, in morala se je ločiti od svojega stražmojstra, med da bi se njena srčna zadeva za zdaj mogla radovati kakoga uspeha.

Med zajutkom je došlo v tabore več kurirjev, katerih eden je prinesel poročilo o moči in poziciji sovražne ekspedicije, stoječe ob Hudsonu, dočim je drugi prišel z ukazom na majorja, naj pošlje stotnika Hvartona k prvi straži zgoraj ob reki.

Ta ukaz je dopolnil Dunwoodovo slabo voljo; ni mogel pozabiti Fanikinega obupovanja in tugoovanja, in petdesetkrat v dnevu ga je prijala izkušnja, da bi se vrgel na konja in zdirjal na Kobiljek, da ga ni zadržala dolžnost.

Odšel je majhen oddelček dragoncev pod vodstvom častnika po stotnika Hvartona na Kobiljek, in častnik je imel seboj pismo od Dunwooda s ponovnimi najtrdnjejšimi zagotovili, da boče on, Dunwood, storiti vse, kar je v njegovi moči, da se izteče stvar dobro, in naj torej ne bode cenjena rodovina preveč v skrbeh. itd. Lawton je ostal z oddelkom čet in sedanjem taboru v varstvo ranjencev, glavni voj pa je odrinil proti Hudsonu.

Tu pa se je spomnil Dunwood, da se ni še ničesar ukrenilo gledé polkovnika Velmerja, in namestu da bi sledil svoji četi — je zavil proti Kobiljeku.

Nagel kakor veter je bil njegov konj in kakor bi trenil, je zagledal major pod seboj dolino, na njej pa stotnika Hvartona in njegovo eskorto, oddaljujočo se v smeri proti Hudsonu.

To je nagnalo majorja, da se je še bolj požuril, in ko se je približal dvorcu, je stal naenkrat pred njo, na katero je mislil neprestano.

Tam na kamenu je sedela in ihtela, kakor da ji hoče počiti srce.

Dunwood je skočil s konja in pokleknil pred deklico.

"O Fanika! Moja ljubljena Fanika! Zakaj to obupavanje? Ne žalujte zaradi brata; nobene nevarnosti ni zanj! Kakor hitro bo izvršena moja sedanja naloga, pohitim sam k Washingtonu in ga poprosim za Henrika... On me ima rad, on mi take milosti ne odreče!"

Fanika je bila vstala in si naglo obrisala solze. In zdaj je rekla, z nekoliko drhtečim glasom pač, toda ponosno:

"Hvala Vam za sočutje z mojim vboгим bratom, major Dunwood; toda... reči moram, da se tako govorjenje, kakor se ga poslužujete Vi nasproti meni, ne spodobi!"

"Ne spodobi?" je ponavljal major, ki je bil tudi vstal, in jo gledal ves osupnjen. "Kaj, Fanika, ali mar niste moja?"

"Major Dunwood, jaz ne maram stopati med Vas in koga drugega, ki utegne imeti pravice do Vašega srca!" je odvrnila Fanika, prizadevajoča si, da bi govorila trdo in odločno.

"Nihče — prisegam Vam pri Bogu — nobena druga nima do mene pravice in jaz ljubim samo Vas... Vi ste gospodarica mojega srca in moje duše!"

"Major Dunwood, Vi ste tako izveščani v varanju, da ni čudo, ako znate izkoriščati lahkovernost mojega spola tako nesposobno..." je rekla Fanika s prisiljenim usmevom.

"Ali sem lopov, gospica, da me sprejemate s takimi besedami? Kdaj sem Vas varal, Fanika? Kdo se je igral s čistostjo Vašega srca?"

"Zakaj se je major Dunwood v poslednjem času izogibal hiše svojega bodočega očeta? Ali je pozabil, da mu biva pod njegovo streho prijatelj na bolniški postelji in drug v globoki nesreči? Ali je pozabil, da živi tam njegova nevesta? Ali pa se boji da najde tam več nego eno, ki ima pravico do tega naslova? O Dunwood! Kako zelo sem se varala v Vas! Z lahkovernostjo svojih let sem Vas imela za hrabrega, plemenitega, velikodušnega!"

"Fanika, vidim, da ste se Vi sami varali!" je vzklila Dunwood, ki je ves gorel v obraz. "Krivični ste napram meni. Prisegam pri vsem, kar mi je najdražje, da mi delate krivico!"

"Ne prisegajte!" ga je prekinila Fanika, iz katere potez je govoril ženski ponos. "Čas je minul, ko sem verjela na prisege..."

"Gospica Hvartona! Ali me hočete pripraviti do tega, da se pokažem tu pred Vami ničemernega gizdalina, domišljavega norca? Ali naj se osramotim v lastnih in v Vaših očeh, hoteč Vas prepričati, da se motite?"

"Ne laskajte si, da je ta naloga tako lahka, gospod!" je odvrnila Fanika in se okrenila, da bi šla.

"In tako naj se ločiva!" je zaklical Dunwood v smrtnih mukah. "Ali sem ničvrednej, da morete ravnati tako kruto z menoj? O, Vi me niste nikdar ljubili in hočete le svojo lastno nestanovitnost skriti za obdolžitvami, katerih ne morete opravičiti."

Fanika se je stavila in uprla vanj pogled tako globoke iskrenosti in plemenite čistosti, da ji je Dunwood zdaj skesano hotel pasti pred noge, a ubranila mu je in rekla:

"Torej me poslušajte, major Dunwood, poslednjikrat... Bridko je, ako mora človek sam izprevideti svojo nevrednost; a resnica je, ki sem jo spoznala pred kratkim. Vas ne maram obdolževati, ne obtoževati Vas. Zakaj: naj imam tudi kaj pravice do Vašega srca — vendar Vas nisem vredna! Ne slabotno, plaho dekle je zmožno Vas osrečiti, ne Dunwood — Vi ste določeni za velike, slavne čine in Vi se morate združiti z dušo, ki je ravno tolika ko Vaša, in ki Vas more dvigniti..."

Jaz bi Vam bila samo breme, ki bi Vas moralo zvleči v prah... Ako pa imate porošno, ognjevitno dušo za družico, tedaj lahko dosežete vrhunce slave. Taki duši Vas odstopim prostovoljno, četudi s težkim srcem, in..."

"Fanika!" je vzklila major.

"Ne poznate ne sebe, ne mene. Moja duša hrepeni le po ženski, mili, krotki in vdani kakor ste Vi..." Obupno jo je hotel objeti, ona pa se mu je iztrgala in bežé mu je zaklicala:

"Ostanite zdravi, major Dunwood! Pozabite, da ste me poznali kdaj... spominjajte se, kaj pričakuje od Vas krvaveča domovina... in bodite srečni!"

"Srečen!" je grenko ponovil major, ko je videl izginiti njeno vitko postavo med grmovjem. "Da jaz sem v resnici zelo srečen!"

Vrgel se je na konja, mu zadel ostroge in kmalu dohitel svojo četo, ki je čez hribovje počasi jahala k bregovom Hudsona.

Dalje prihodajči.

RAZNE NOVICE.

Na zatočni klopi v Gorici je sedel Josip Horvat iz Gorice, rojen l. 1876, sobni slikar, poročen, obtožen oskrumbe svoje lastne 11. letne hčerke. Razprava se je vršila pri zaprtih durih. Deklica je na policiji označila, po anonimni ovadbi, očeta za storilca, žena Hrovatova pa, da je storilec brat Hrovatov, ki se nahaja v Ameriki. Hrovat je obsojen na 4 leta težke ječe s trdim ležiščem vsak mesec in jednim postom vsaka dva meseca.

Strašne razmere v Mešini. Rimski listi poročajo, da je dognal italijanski kralj na zadnjem potovanju po Siciliji, da se ni skoraj ničesar storilo za Mesino. Same barake, bolnišnice brez zdravnikov, porodišnice brez babic, ubogo ljudstvo v bedi in umazanosti. Inženirji imajo krasne palače.

Kako so cesarja sprejemali v Bosni. Vsa uradna službena poročila o potovanju in sprejemu avstr. cesarja v Bosni pripovedujejo o samem navdušenju, o velikanskih množicah, itd. Vsa pa molče o resnici, ki je vse drugačna. Vsa dežela je bila te dni pod policijsko komando, vse vojaštvo je bilo mobilizirano, človek, ki ni imel uradnega pečata na čelu, se ni smel ganiti in na ta način je bilo ljudstvo tako ustrašeno, da ni sprejemal cesarja skoraj nihče drugi kakor uradne osebe in vojaščina. Železniška proga je bila tako zastražena, kakor komaj v času vojne. Na progi so bili nastavljeni čuvaji in drugi železničarji tako, da je drug drugega lahko slišal, če se je glasno govorilo. Skoraj vsa žandarmerija, pomnožena po vojaštvu, je opravljala službo na železnici tako, da je bila za vsak kilometer po ena patrula, ki je štela 4 može. Potniki so se silno strogo nadzorovali. Kdor je izstopil, se je moral na kolodvoru legitimirati. Kdor se ni zdel komisarju popolnoma "nesumljiv", je bil takoj izročen policiji ali žandarmeriji. Te vizitacije so se začele že v Brodu. V Sarajevu so bile po obeh straneh ulice, po katerih se je imel peljati cesar, že dve uri prej postavljene vojaške čete. Vsled vseh policijskih šikan je bila udeležba ljudstva jako majhna. Govorilo se je prej, da pride 50.000 ljudi z dežele v mesto; prišlo jih je komaj 300.

Spomenik pesniku "Lepe naše domovine", Mihanoviču, odkrijejo dne 7. avgusta v Klanjcu na Hrvaškem. Spomenik je delo hrvaškega kiparja Roberta Frankeša. Ob priliki odkritja spomenika se prirede v Klanjcu velike slavnosti, na katere se povabijo zastopniki vseh slovenskih narodov. Hrvatje pričakujejo, da se slavnosti odkritja Mihanovičevega spomenika udeležijo vsi slovenski narodi, predvsem pa Slovenci, ki so "Lepo našo domovino" sprejeli kot drugo svojo narodno himno.

Kitajsko maščevanje. Na reki Clairée so opazili francoski finančni pazniki majhen splav. Ker se jim je zdelo, da leže na splavu človeška bitja, so odposlali za splavom čoln. Vsekarj se je nudi grozovit prizor. Na splavu je ležala ženska vznak z razpetima rokama, na njej pa mrtev mož. Skozi roke in noge sta bila z velikimi žebli skupaj pribita. Žena je imela zašite ustnice, a na obrazu se ji je poznalo, kako strašne muke je preživela, predno je izdihnila. Na koncu splava je bil k deskam privezan majhen otrok, ki je še dihal, a je kljub pomoči kmalu umrl. Pri truplih je bil listič, na katerem je bilo zapisano, da je tako maščeval mož nezvestobo svoje žene. Tistemu, ki bi

ju hotel rešiti, grozi s strašnim prokletstvom. Žena je bila brez dvoma iz boljših krogov, ker je bila oblečena v fino svilo. Moški je bil šele kakih 20 let star.

Egipčansko najvišje sodišče je potrdilo smrtno obsodbo za dijakka Vardani, ki je ustrelil egipčanskega ministrskega predsednika Boutresa pašo.

VABILO.

Društvo št. 4. S. S. P. Z. v Black Diamond, Wash. uljudno vabi vse člane, da se polnoštevilno udeležijo redne mesečne seje, ki se bo vršila dne 3. julija 1910 v navadnem prostoru pri Anton Slapniku. Na dnevnem redu so važne stvari, kakor volitev delegata za prihodnjo konvencijo, ki bo oktobra meseca. In še več drugih važnih stvari. Član, ki se ne udeleži tega zborovanja, se bo moral zagovarjati in povedati, zakaj ga ni bilo. Vabljeni so tudi oni, ki stanujejo izven Black Diamonda, da se udeležijo zborovanja, če je le količkaj mogoče.

Z bratskim pozdravom
Matt Petschnick, tajnik.

VABILO NA PLESNO VESELICO.

Društvo "Premogar" štev. 16. S. S. P. Z. v Clinton, Ind., vabi vse rojake, da se udeležijo plesne veselice, katere se bo vršila dne 25. junija t. l. v Krist Pasa-vento dvorani, severna sedma ulica.

Torej rojaki, ne pozabite se v obilnem številu udeležiti zabavnega večera. Za postrežbo preskrbi odbor. Vstopnina je samo 25 ct. Žene proste.

Z bratskim pozdravom
Viktor Zupančič, dr. tajnik.

Najmodernejši fotografirski závod v Ameriki

Izdelujemo slike v vseh velikostih. Pridite k nam!

1439 W. 18. cesta nasproti Č. S. A. dvorane.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin. Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik. Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobubov. V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga srajo spodnjega perila, kravat itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave.,

Chicago, Ill.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najtolslo zalogo

zimske in spomladne obuče.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vložnega

piva in znanega

KOTBUSSE WEISS PIVA

Sheboygan, Wisc.

Telefon 90.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.

Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarue je najboljšje.

Slovensko Narodno Samostojno Društvo

V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH, Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC, Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek, Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo v mesecu, ob 9. uri dopoldne v Georgtown pri Frank Markus v prvem nadstropju

Angleščina

brez učitelja! Slovensko - Angleška Slovnica, Tolmač in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

V. J. KUBELKA

538 W. 145 St., New York, N. Y.

Pišite po cenik knjig!

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22. Mladič & Krampats.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Slovenska Svobodomisel Podp. Zveza

USTANOV.

1908

INKORPORIRANA

1909

Chicago,
Illinois.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nokomis, Ill.
JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
JOS. WERSČAJ Box 271, Grand Works, Ill.
LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JA KOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, 11316 Fulton Ave., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1 v Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20. st.; Ivan Marentič, taj., 1411 Clarence ave. Oak Park, Ill.; Josip Ivanšek, 1517 S. 43. ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mlakar, preds., Box 68; Ivan Batič, taj., Box 487; Lovrene Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Franc Grošelj, preds.; Dan Badovinac, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Bx 644; Math Pečnik, taj., Box 4; A. Slapnik, blag., Box 630. — Seja 1. nedeljo v mesecu v prostorih br. A. Slapnika.

Št. 5 v Darragh, Pa.: Matija Kie, preds., Box 96; Martin Brunet, taj., Box 302; Josip Hauptman, blag., Box 140. Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Jakob Zajec, preds., Box 44; M. Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mlakar, blag., Box 11. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 7 v Arona, Pa.: Vin. Huter, pred.; Mih. Rajer, taj., Box 117; Andrej Stih, blag. Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: Jakob Frelj, preds.; Frank Bregač, taj., Box 4; Jakob Hribar, blag., Box 72. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: Anton Goršič, preds., A. V. S. Oo.; Fran Jelenc, taj., Box 972; Josip Lanič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Karol Telban, preds., Box 132; Ivan Arhar, taj., Box 264; Franc Likovič, blag., Box 268. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Union dvorani ob 9. uri predpoldan.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Maček, pred., Box 667; Anton Ausec, taj., Box 158; Andrej Schaffernegger, blag., Box 408. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ignac Marinič, preds., Box 12; Josip Keshman, tajnik, Box 271; Franc Krek, blag., Box 242. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 13 v Witt, Ill.: Anton Ulčar, preds., Box 95; Ivan Repolsky, taj., Box 317; Luka Dernovšek, blag., Box 208. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rupar, preds., Box 65; Josip Alič, taj., R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.; Franc Šetina, blag., Box 127, Yale, Kans. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Granville, Ill.: Jakob Cesar, preds., Box 168; Peter Tomšič, taj., Box 14; Ivan Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v g. Ivana Papeš dvorani.

Št. 16 v Clinton, Ind.: Vincenc Verhovnik, preds., Box 569; Viktor Zupančič, taj., Box 17, R. R.; Rudolf Cesar, blag., Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. predpoldan.

Št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Rožanc, preds., Box 148; Ivan Vidie, taj., Box 215; Josip Praznik, blag., Box 254. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Matija Leskovec, preds., Box 372; Ivan Škof, tajnik, Box 11; Ivan Leskovec, blag., Box 428. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 19 v So. Chicago, Ill.: Jakob Tisot, preds., 11353 Fulton Ave.; William Rus, taj., 11316 Fulton Ave.; Ivan Levstik, blag., 11262 Stephenson Ave. Vsi v Pullman, Ill. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20 v Cleveland, O.: August Kužnik, preds., 8323 Connecticut ave. S. E.; Jernej Urbas, tajnik, 982 East 67th Str.; Valentin Kandoni, blag., 6305 Glass Ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Knasovih mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zimernan, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Franc Hruban, tajnik, 730 Haugh st.; Alojs Bučar, blag., 726 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldne v g. Pesefat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 24 v Milwaukee, Wisc.: A. Bergant, preds., 257 — 1st ave.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš, blag., 195 Reed st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Kočvar, preds., 143 N. River st.; Franc Košmerl, taj., 428 Tulpehorken st.; Ivan Košmerl, blag., 430 Tulpehorken st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar, preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič, taj., 6321 Arcade st.; Jos. Kunčič, blag. — Seja 2. četrtlet v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil Tofant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Škerbine, preds., Box 7; Rudolf Gradisnik, taj., Box 48; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Muzgelj, preds., Box 8; Paul Osebek, taj., Box 14; Andrej Renko, blag., Box 13. Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Jos. Juraich, preds., Box 21; Ivan Kubin, taj., Box 218; Ivan Koren, blag., Box 14. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Anton Žitnik, preds., Box 245; Anton Germ, taj., Box 93; Alojs Jaklič, blag., Box 14. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 33 v Livingston, Ill.: Matija Gorenc, preds., Box 132; Karol Izlakar, taj., Box 152; Albert

Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu, v g. Černe in Zajec dvorani.

Št. 34 v Oregon, City, Oregon: Peter Kurnik, preds., Box 155; Ivan Kurnik, taj., Box 155; Fran Sajovic, blag., 131 — 18. & Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Franklin, Kans.: Alois Korošec, preds., P. O. Girard, R. R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. R. No. 4, Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blag., P. O. Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Martin Pelkol, preds., 715 N. 14. st.; Alojz Pelkol, taj., 1201 S. 17. st.; Josip Grobelnik, blag., 1031 So. 15. st. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 37 v Blackburn, Pa.: Ivan Umek, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Jakob Lambrecht, preds., R. F. D. No. 3, Box 224, Ft. Smith, Ark.; John Spelič, taj., F. R. D. No. 3, Box 139, Ft. Smith, Ark.; Ivan Slapar, blag., Box 37. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 203; Anton Lah, taj., Box 72, McGuire, Colo.; Josip Morgl, blag., Box 47. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: N. Predovč, preds., Box 565; L. Novič, taj., Box 260; Math Martz, blag., Box 641. — Seja dne 17. v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomazič, preds., Box 141; Fred. Ogulin, taj., Box 70 Ambridge, Pa.; Andrej Unetič, blag., Box 263, Ambridge, Pa. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: Anton Božič, preds., Box 32; Anton Kancelarič, taj., Box 32; Dragotin Grenko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Andrej Pelko, preds., P. O. Madrid, Iowa; Franc Lokner, taj., P. O. Madrid; Martin Supan, blag., — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 v Virden, Ill.: Matavž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 v Baltic, Mich.: Karol Stopar, preds., Box 147, Baltic, Mich.; Franc Stempihar, taj., Box 264, So. Range, Mich.; Franc Lah, blag., Box 61, Baltic, Mich. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 v San Francisco, Calif.: Anton Serjak, preds., 1418 Vermont St.; Josip Rapuš, taj., 816 Hampshire St.; Franc Piškur, blag., 816 Hampshire st. — Seja 2. sredo v mesecu ob 8. uri zvečer na 816 Hampshire st.

Št. 47 v Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd Ct.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Marentič, blagajnica, 4508 Ellis Ave.; vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši drugo nedeljo v mesecu.

Št. 48 v Breezy Hill, Kans.: Štefan Dudaš, preds., F. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Martin Očko, taj., R. F. D. No. 2, Box 109, Mulberry, Kans.; Franc Šetine, blag., R. F. D. No. 2, Box 100 Mulberry, Kans. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. uri zjutraj.

Št. 49 v Winterquarters, Utah: Antonija Orach, predsednica, P. O. Box 71; Franciška Peček, tajnica, P. O. Box 106; Marija Škrinar, blagajnica, P. O. Box 42. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 50 v Milwaukee, Wis.: Ana Bergant, predsednica, 257 — 1st ave.; Apolonija Sušnik, tajnica, 341 — 6th St.; Marija Oevirk, blagajnica, 140 Clinton St. — Mesecna seja se vrši 1. nedeljo v mesecu ob 2. uri popoldan v Bergantovi dvorani.

Št. 51 v Ravensdale, Wash.: Paul Koss, preds., Box 10; Franc Maurič, taj., Box 1; Ivan Arko, blag., Box 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52 v Bowie, Colo.: Anton Majnik, preds., Box 106, Somerset, Colo.; Rudolf Zohar, tajnik, Box 131, Somerset, Colo.; Kajetan Ernožnik, blag., Box 155, Somerset, Colo. — Seja 2. nedeljo v mesecu ob 10. uri predpoldne.

Št. 53 v La Salle, Ill.: Valentin Potisek, preds., 1237 — 1st St.; Matevž Hren, taj., 1026 Canal st.; Martin Požeznik, blag., 28 Laharpe st. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. uri predpoldne v dvorani br. V. Potiska.

Št. 54 v Ely, Minn.: Martin Grahek, preds., Box 478; Ivan

Kardel, taj., Box 391; Ivan Tekavec, blag., Box 391. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

TUKAJ JE EVIDENCA MR. ROCKEFELLER.

Velika porota v New Yorku, koje predsednik ali foreman je sin Rockefellerja in ki preiskuje kupčijo s belimi sužnji, je storila že veliko dobrega. Ravno ta velika porota si je vzela za nalogo, da popolnoma zatre kupčijo s belimi sužnji, katero je Mr. Stead razkrinkal pred dvajsetimi leti in moral radi tega, da je lopovščino razkrinkal, iti v zapor.

V teku zadnjih dvajset let je svet toliko napredoval, da ne zapre takih mož, kot je bil Stead, ki razkrinkajo take grdobije. — Vendar pa se mora reči, da s tem še nismo odpravili kupčije s belimi sužnji.

Uboga dekleta!

Mr. Rockefeller, krščanski človek in foreman te velike porote, prosi državljane in člane organizacij, da mu dajo vsako informacijo glede kupčije s belimi sužnji za nemoralne namene, da bi tem lažje njegova velika porota prišla v okoliščini počenjanju in degedaciji človeške družbe.

Mr. Rockefeller, poslušajte nas, ker vam želimo povedati, kedo je zločinec, odgovoren za vse to! Tukaj imate evidenco, ne za specifične kupčije, ampak glede agencije, ki je posredovala, da se je kupčija s belimi sužnji zadnjih dvajset let znatno pomnožila in se bo dogajala stotisoče let po tem, ko bo Rockefellerjeva velika porota izdala svoje poročilo — ako se prej iste ne obtoži, spozna krivim, obsodi in umori.

Vi, Mr. Rockefeller, ste v stanu storiti več kot katero drugo živo bitje, da se zatoži, obsodi in obglavi zmaj, ki se skriva za modernimi Babilonom. Vaša velika porota je od muh, na Vas je ležeče in Vi sam to lahko storite.

Sprevideli ste, da evidenca pred vas položena dokazuje, da so žrtve te trgovine "dekleta najrevnejših družin." Ali ste kedaj mislili na to, zakaj je temu tako? Ne mažite si vašega mehkega srca s tem, da rečete, da so dekleta revnih stvarjena iz bolj krhke prsti kot pa hčere bogatinov! — "Vničenje revežev pomeni bedo za revne in ta dekleta so postala predmet človeške trgovine zato, ker so revna."

Ozdravite bedo in ko to storite, bodete omogočili mladeniče, da se lahko ženijo in živijo s svojo družino, kot se spodobi. Tako dolgo pa, dokler bo revščina, se mladi ne bo ženila in bo vedno segala po blagu belega suženstva.

Ozdravite revščino in stem ozdravite trpko in bedno življenje, ki goni dekleta v obup, v katerem poslušajo in verujejo pripovedkam, ki jih tako mično (!) pripovedujejo kovarice.

Ozdravite bedo in revščino in stem odstranite zahtevo in zalogo trgovine s belim suženstvom in v teku enega rodu bo izginila vsaka sled belega suženstva.

Vzrok revščine je pa monopol. Zemlja rodi dovolj za vse, toda par ljudi s tem, da laste planet, na katerem živimo, vzamejo od vira bogastva, ki teče iz delavskega milna, skoro vse, dovolj delavcu samo neznamen delez, ki zadostuje komaj za obstoj.

Mr. Rockefeller, vi in vaša hiša ste glavni vseh teh monopolov. Ko bi hoteli le toliko razumeti, da žanjete vi vaše milijone tam, kjer so drugi sejali, da vi jeste kruh v potu obraza drugih ljudi in da bi lahko vi kot krščanski človek, ko bi se ravnali po krščanskih naukih, s tem da posvetite svojo moč za prosveto, zadali tak impetus za industrijsko in ekonomsko svobodo, ki bi odpravil belo sužnjevanje s tem, da se odpravi revščina.

Tukaj imate evidenco, Mr. Rockefeller! Koga bodete zatožili?

World.

Za kratek čas: Mica: "Jepeč, kam pa greš?" Jepeč: "Grem v farovž." Mica: "Po kaj?" Jepeč: "Po obhajilo." Mica: "Ne bo nič, zakaj, fajmošter so na nji, gnoj trosijo." Jepeč: "Saj so kaplan tudi dobri." Mica: "Kaplan tudi niso doma, so šli z vngavovo Slavko na 'špencer'." Jepeč: "Ježeš, Ježeš! Zato pošilja bog take zvezde, morda več kako se pravi tisti zvezdi?" Mica (zamišljeno): "Hm, menda Kmetova repatica."

ŽE VEČ KOT 10 LETNO UREDOVANJE
kot glavni zdravnik in ravnatelj
NA SLOVENSKEM ZDRAVIŠČU
V NEW YORKU

Vam je dosti dokaz, da je naš slavnj svetovani

DR. J. E. THOMPSON

NAJBOLŠI ZDRAVNIK, in ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni. — Že dosti velika nesreča za vsakega je, ako ga napadne bolezen, a še večji siromak je on, kateri zaupa svojo bolezen v zdravljenje neizkušnemu zdravniku.

NI JE SPOLNE MOŽKE ALI ŽENSKES BOLEZNI

kateri Dr. J. E. Thompson bi se ne upal v najkrajšem času popolnoma ozdraviti, on Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Posledice onanije, triper, čankir sifilis, impotenco, polucijo ali gubitek moškega životnega soka; reumatizem. Vse kronične bolezni želodca, srca, glave, grla, ušes, ledic, pljuč, prs, mehurja; kilo ali bruh; Vse spolne bolezni na notranji ženskih ustrojih; neredno mesečno čiščenje; beli tok, padanje maternice, neplodivost; Vse kožne bolezni; srbečino, lišaje, uši na spolnih delih, i. t. d.

ZDRAVLJENJE VSEH BOLEZNIJ OSTANE STROGO TAJNO
ZATORAJ ROJAKI ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikrievanja ali sramovanja opišite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznačite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti ter pisma naslavljajte edino na sledeči naslov:

SLOVANSKO ZDRAVIŠČE

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th ST.,

NEW YORK, N. Y.

Neuropin Želodečni
Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem, Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1900. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuje občutljive medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,
IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St.,

Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA
JE

SLOVANSKA
KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra, Vam da trdno spanje in Vam ponovi Vaš potr sistem lepše kot katerokoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ
GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St.

Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill.

TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,

814 Ashland Ave.:

od 4.—5. popoldne.

Ob nedeljah samo od 8.—10.

ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskuje torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM
POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9

CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
Za pol leta.....\$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
Za pol leta.....\$1.25

NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

ZJEDINIMO SE!

V štev. 137 z dne 13. t. m. sem
čital v newyorškem "Gl. N." sko-
raj dve koloni dolg dopis iz Mil-
waukee, Wis. izpod peresa Ivan
Hauptmanna.

Ni moj namen, pretresovati vse
nasvete omenjenega gospoda do-
pismika, še manj pa delati rekla-
mo za njihovo stavbino društvo,
dasi priznavam, da je isto vse
hvale in podpore vredno, ako ni
vstanovljeno iz sebičnosti, in za
sebične. Slovenci v Ameriki bi
imeli že res lahko še kaj druge-
ga, kakor le cerkve in Jednote,
katerih obeh je že nad polovico
preveč. Veseliti bi moralo toraj
tako podjetje Slovence, brez raz-
like verskega mišljenja ali poli-
tičnega prepričanja. In ne sme-
mo se le veseliti, tudi podpirati
ga moramo. Pomisliti je treba, da
smo ravno Slovenci v Ameriki
najmanj vpoštrevani izmed vseh
slovanskih narodov, ker smo naj-
manj zaupljivi, drug proti druge-
mu, in to je tudi krivo, da smo
na gospodarskem polju tako da-
leč, daleč zaostali; kakor hitro bi
imeli Slovenci več takih podjetij,
poleg teh pa tudi še kak bančni
zavod, povzdignili bi se tudi naš
kredit v deželi za 99%.

Na rojake in stranke v stari
domovini se nikar ne zanašamo.
Od njih ne dobimo nič, kakor tu-
di nismo še do danes ničesar do-
bili, razven kopo duhovnikov in
pa nekaj "falehni" študentov, ki
so nam eni kakor drugi več v
kvar kot v dobro. Rekel sem, da
se na rojake in stranke v domovi-
ni ni zanašati za pomoč, in naj
nas toraj tudi oni vedno ne nad-
leguje in prosijo za podpore, ko
smo je sami krvavo potrebni.
Vendar bi nam napredna stranka
obratno lahko veliko pomagala s
tem, če bi nam poslala dobro go-
spodarsko izvežbanega, nepri-
stranskega potovalnega organiza-
torja.

Če pogledamo slovenske nasel-
bine v Ameriki, vidimo da so ne-
ktere dovolj močne, toda krvave-
čega srca bomo opazili, da bivajo
v njih fanatiki, za gospodarstvo
nesposobni ljudje. Danes imamo
v Ameriki že skoraj v vsaki na-
selbini, ki šteje 10 družin, tudi
duhovnika. V tem oziru smo zad-
njih deset let tako napredovali,
kakor noben drug katoliški na-
rod; zatoraj se ne smemo čuditi,
če je naš narod še tako neveden.
Njemu je cerkev, poln želodec pa
sodilek ječmenovca — nad vse.
Za to skrbijo najboljši naši naj-
novejši duhovniki. Že večkrat
sem koga slišal govoriti: "Oh, ka-
ka sloga je vladala med nami, do-
kler nismo dobili tega prokletega
farja; ko pa je prišel ta, ni še
minilo 14 dni, pa se je že med na-
mi pojavilo strankarstvo. Uf, ka-
ko sovraštvo in preklinjanje!"

"Pred par tedni sem posetil
rojake v Springfield, Ill.:" Tako
mi je pravil prijatelj, ko sva se
srečala potem v Milwaukee. "Pa
kako sem se začudil, ko je prišel
odbor pobirati za cerkev v meko
gostilno, pa je imel skoraj vsak
list Glas Svobode v žepu. Stopim
k enemu, mu ga potegnem iz že-
pa in vprašam: kaj pa imate to
za en list?" "Glas Svobode!" bil
je odgovor. "Hotel sem proti nje-
mu navidez zabavljati, pa me ta-
koji dotičnik prekinje. "Kaj boš
zabavljaj; to je za delavca naj-
boljši slovenski list v Ameriki."

Tako je prav! Kakor hitro pa bo-
do dobili stalnega duhovna, bo
tako oganj v stehi.

Oglejmo si največje slovenske
naselbine v Ameriki, t. j. v Cleve-
landu, ki šteje okoli 20.000 Slo-
vencev, a kaj vidimo? Par cer-
kev, ducat malih trgovin in osem

ducatov krčm. To so takomeno-
vani salooni, v nekterih so delav-
ci na hrani in stanovanju, v dru-
gih brez tega. A v njih se prodaj-
ja slabo brozgo za drag denar,
častniki teh saloonov so brez izje-
me skoraj vsi farški petolazci. Ni
ni narodne dvorane — narodnega
doma nimajo, dasi se vrše v zim-
skem času in še pozno v vroče po-
letje veselice in predstave vsak
dan v tednu, vstevši nedelje in
praznike.

Ker govorim pravno o Clevelan-
du, naj omenim še tamošnje
stranke. Clevelandski Slovenci i-
majo katoliško, svobodomiseln,
socialno, (ki je pa slaba) in zra-
ven tega še "narodnjaško" stran-
ko, ki se prišteva k inteligenci, a
so pri njej ljudje, ki ne vedo za
dobro, so li mandelci ali babe.
To se je jasno pokazalo za časa
zloglasnega Kazi-ja, ko so žnjim
vred pod istim razpelom korakali
pred škofa; ni čuda, da jim je
bivši škof Horstman vsakokrat
pred nosom zaprl vrata. Vendar
pa danes o onih narodnjakih ne
moremo več govoriti, ker jih ni.
Narodnjakarstvo v Clevelandu je
poginilo, nekteri so se naenkrat
spreobrili, kot Saul na potu v
Damask, nekteri so izginili, pa-
metnejši pa so postali ali svobo-
domislci ali socialisti; ostalo jih
je le še pol ducata, pa še ti hodi-
jo sedaj voglarit k cerkvi sv. Vi-
da, kamor so svoječasno na cer-
kvena vrata svinjske glave nabi-
jali. Rečem torej še enkrat, da je
za vse najboljše, če strank ni —
je vsaj mir. Koliko dobrega so za
narod storili, o tem molčimo, ker
kjer nič ni tudi kaj vzeti ni, še
manj pa se more dati.

In kakor v Clevelandu, tako je
tudi po drugih večjih naselbinah.
Joliet in Waukegan sta n. pr. dve
najbolj fanatično klerikalni na-
selbini v Ameriki. V Waukeganu,
so večina sami Vrhničani, fana-
tični pa tudi zločesti nad vse, ka-
kor njih verski vodja, ki nam je
še dobro znan iz župnikovanja v
Chicago. Ker se pa s takimi krea-
turami gotovo radi ne pečate,
stopimo naprej v — Joliet. Tu je
vsaj deloma drugače, še dovolj
svobodomiselnega duha, a radi tr-
govine je tudi tukaj vse pokrito
s plaščem klerikalizma, kjer do-
bro tli in se razširja čim dalje
bolj in ni več daleč čas, ko bo
plamen izbruhnil. Mogoče še prej,
ko se od njih poslovi "zaslužni"
g. župnik Sušteršič, katerega na-
meravajo poriniti kmalu v pokoj.
Drugače ni tudi tukaj ničesar
vrednega omenjati, razven veli-
kanske cerkve z dvema nepotreb-
nima zvonikoma, par velikih trgo-
vin, ducat malih, in pa vsepolno
krčm.

Isto velja za Pueblo, Colo. in
razven par izjem tudi za Calumet,
Mich.

Izmed vseh so torej najbolj na-
predni Milwaučanje. Prav! Ako je
Halleyev komet razsvetlil v tem
mestu social. demokrate, razsvetlil
je tudi druge. In ako se je porodi-
la tukaj zvezda vodnica sociali-
stom, pa naj sveti iz tega mesta
tudi nam Slovence po širni A-
meriki.

Nadalje piše Mr. Hauptmann, o
zjedinenju Jednot v eno močno
zvezo, sledeče:

"Skušajmo odpraviti te neznos-
ne razmere s tem, da se vsa dru-
štva zjedinijo med seboj, kar se
tiče podpore bolnim udom, za
vzdrževanje zdravnikov, nabave
slovenske dvorane, potrebnega po-
uka otrokom in odraslim o sve-
tovnih razmerah, rokodelstvu, na-
bavi kmetij in duševnih znanos-
tij, ki blaže človeško srce."

Vsako društvo naj bi obdržalo
svoje ime in znake in za čas svoje
Jednote, dokler se tudi te ne zje-
dinijo.

Imena in znaki društev se lahko
hranijo, da bi pričali o nekdanji
slovenski nesloznosti in Slovence
svarile k sloznosti.

Novih Jednot ni treba ustanov-
ljati, ampak obstoječe prenoviti,
ako je treba.

Ker ne vemo, koliko časa bo-
demo stanovali v enem kraju in
da bi Slovenci kolikor mogoče v
kratkem času stopili v eno zvezo,
zato je dobro, da spadamo k Jed-
noti, ki povsod lahko pomaga.

Eno samo društvo si potrebni
stvari za Slovence skoraj ne mo-
re nabaviti, a vsem skupaj bi bilo
to lažje in mogoče."

Bravo Mr. Hauptmann!

Tako misel je sprožil pisatelj
teh vrstic že pri ustanovitvi S. S. P.
Zveze, pa še toliko ni dosegel,
da bi se bile ta in S. D. P. Zveza,
ki se je nekako istočasno vstano-
vila, zjedini. Vzrok je iskati v

preveliki sebičnosti posameznikov,
ki gledajo bolj na svoj lastni žep,
nego na skupni uspeh vsega naroda.
Vsak bi bil rad predsednik, tajnik
in bogsigavedi kaj se vse. Še
vdiha napaka je, da se vse te
organizacije vladajo iz krčm —
saloonov, in dokler se te napake
ne odpravijo, skoraj da ni misliti
na zjedinenje.

Moje mnenje je, da se še dolgo,
dolgo ne bo dalo vseh Jednot zje-
diniti. Lahko pa bi se zjedini-
le vse svobodomiseln Jednote in
Zveze pod eno vrhovno regulacijo,
kakor se so zjedini- n. pr. United
Miners of America in Western
Federation of Miners pod vrhov-
no direkcijo American Federation
of Labor. Ali na kak drug prime-
ren način, ne da bi katera Jed-
nota ali Zveza trpela na članstvu,
številu društev ali denarju. Sicer
pa imam še druge boljše razloge
za zjedinenje, katere bom raz-
pravljaj v diskuzijah, ako se še
kdo zglaši k temu prevažnemu in
za naš narod prekristnemu vpra-
šanju.

Sedaj si oglejmo še nekoliko
naše slovensko časopisje, v kolik-
or pride v poštev k gornjim
vprašanjem.

Nastarejši slovenski časnik je
"Am. Slovenec", in ima v tem
pogledu to zaslugo, da se je z nje-
govo pomočjo ustanovila K. S. K.
Jednota. O jednoti ne nameravam
razpravljati, ker je itak vsako-
mar predobro znano, kako podla-
go ima, kdo je nje duhovni vodja
in čemu da je. O listu pa tudi ne,
ker nima nobene druge zasluge.

Drugi najstarejši list je dnev-
nik "Gl. Naroda". Njegova za-
sluga je menda, da se je vstanovi-
la J. S. K. Jednota, ki je bila
vsem katoličanom in nekatoliča-
nom, t. j. onim, ki so hodili v cer-
kev in onim, ki niso hodili, ker
sili jih ni nihče, branil pa tudi
ne, pravičn. Nekaj časa po kon-
venciji v Omaha pa se je začel tu-
di tu preobrat. Jednota se je po-
stavila na — strogo katoliško
podlago, in hoče, noče ali pa
marš ven. To je dalo povod usta-
novitvi S. N. P. Jednote, o kateri
bom govoril pozneje.

Glede verskega stališča je "Gl.
Naroda" pisan v naprednem du-
hu. Njegov program pa je \$. Si-
cer pa storil že veliko dobrega za
naš narod v Ameriki, in je marsi-
koga obvaroval gnotne škode
pred raznimi goljufi. Vendar je
šel v tem oziru v toliko predaleč,
da je s svojim pisanjem napadal
vsako, tudi pošteno podjetje ki bi
se imelo ustanoviti. Tega načela
se je tako konsekvntno držal, da
je s svojim pisanjem končno do-
segel, da sprejme naš narod v A-
meriki, katerokoli, in naj si bo še
tako pošteno podjetje, z največ-
jim nezaupanjem.

Glas Svobode je list, ki se za
obstane bori že, odkar se je vsta-
novil. Pisan v svob. misel. napre-
dnem duhu, in se bori za splošno
korist svojega naroda in nima za
seboj nobenega "businessa" radi
tega tudi nič nima.

Je ustanovitelj S. N. P.
Jednote s katero se sedaj šopirijo
drugi in od katere je žel najčrnej-
še nehvaležnost. Sovstanovitelj S.
D. P. Zveze in vstanovitelj S. S.
P. Zveze, katere glasilo je danes.
Ni bilo še lista v Ameriki v slo-
venskem jeziku, ki bi bil prestal
toliko preganjanja, kot ravno
Glas Svobode. Smelo trdim, da
vsi slovenski listi skupaj niso ime-
li toliko zaprek. Pa pustimo to
zgodovinsko. Sploh pustimo
preteklost na stran in oprimo
se novega duha in napredka za
narodov blagov; delujmo skupno
in složno.

Priporočal bi vsem ameriško
slovenskim listom, da se z vso
vzdušno poprimajo agitacije
za družitev. Priporočal bi tudi sa-
loonerjem, naj ne vlikajo svojega
nosa v vsako luknjo. Naj prepuste
vodstvo narodno gospodarskih or-
ganizacij drugim — zmožnejšim
možem, in delo bo lepše ter
uspešnejše napredovalo.

ČLOVEK.

SVETI PETER, REŠITELJ
V SILI.

Že več let je sveti Peter opa-
zoval, da so bile duše, prosee
vhoda v nebesa, strašno sestrada-
ne in kumerne. Rad bi vedel, kaj
je vzrok temu in preiskoval bi to
natanko, a tega ni mogel storiti,
dokler je vladal bog v nebesih.
Enkrat se je pa pripetilo, da je
stari bog sklenil, iti za dalj časa
na dopust in potovanje. Imeno-
val je svetega Petra za svojega
namestnika. (Taka potovanja lju-

beга boga se naznanjajo pri nas
na zemlji po tem, da poruši po-
tres kako krščansko mesto, da na-
dari strela v cerkev, ali pa, da se
nekaj zemskih Kristusovih na-
mestnikov ne more zoperstavljati
mesnemu poželenju in da po-
begnejo s kako lepo grešnico.)
Sveti Peter se je torej vsedel na
vslad tisočletne rabe že hudo ob-
drgnjeni nebeski prestol, pokl-
k k sebi angelja s posebno lepo
blestečimi peruti, in mu zapove-
dal, naj poleti na ono zvezdo, ki
se imenuje zemlja, in naj preis-
kuje, zakaj prihajajo tamošnje
duše v nebesa tako suhe. Še pred-
no je končal nebeski ključar svoj
običajni opoludanski spanec, je
že prišel angelj nazaj ter ga toli-
ko časa hladil s pahljanjem svo-
jih peruti, da se je sveti Peter
zbudil. Angel mu je sporočil:
"Na zemlji sta dva razreda lju-
di, razred lačnih in razred stih;
prvi so v večini, vsi so suhi in ve-
liko delajo; drugi delajo malo
ali nič, in vsi so debeli. K tem
spadajo tudi božji namestniki na
zemlji. Suhim vse odžro."

Peter si je pogladil tisočdevet-
stoletno gubo na čelu, si iztrgal
nekaj koci in svoje srebrno bele
brade in zapovedal ves vesel:
"Vsi nebeski kuharji morajo o-
sem dni nepretrgoma peči kola-
če in jih metati na zemljo."

Takoj je odletelo na milijone
angeljev na sosednje zvezde, kjer
so bile peči, in osem dni je na
zemljo nepretrgoma deževalo naj-
lepših, lepo zapečenih kolačev.
Komaj so zemski prebivalci ta
čudež en dan gledali, so debeluh
tako ustanovili — kolačni trust.
Policeji in vojaki se morali po-
birati kolače in jih spravljati v
velikansko skladišče. Kdor od su-
hih je hotel dobiti kolač, ga je
moral drago plačati, a ker suhi
navadno nimajo denarja, so dela-
li in gladovali dalje.

Sveti Peter si je ves vesel vslad
svoje izborne ideje mel roke, ko
je pa preteklo štiri, šest, da, o-
sem tednov in ko so prihajale du-
še še vedno vse medle in sestra-
dane, mesto da bi bile debele in
lepo okrogle, kakor je pričako-
val, se je potemnil njegov obraz
in z grmečim glasom je vprašal
pred nebeskimi vratmi tresoče se
duše:

"Kaj ste naredili z kolači?"
Iz čakajdče množice je odgovo-
ril glas:

"Usmili se, Peter, debeli so
nam jih vzeli; kaj naj bi storili?"

Peter se je moral držati za
kljuko, da se ne bi od smeha
zgrudil na tla. Potem so mu na-
rasle žile na čelu in zakričal je
nad množico:

"Vprašujete še, kaj naj bi mo-
rali storiti? Od gladi bi morali
umreti, ker ste tako neumni, da
si pustite od bogatinov vse iz-
pred nosa vzeti!"

Po teh besedah je ves razjar-
jen zaloputnil vrata in se zopet
vsedel na oddrgnjeni nebeski pre-
stol, da bi nekoliko zadremal. —
Angelji so se smejali in ga pah-
ljali s peruti, dokler ni nebeski
ključar zaspal.

ROJAKE v Chisholm, Minne-
sota obveščamo, da jih 25., 26. in
27. t. m. obišče naš zastopnik g.
Stérle iz Gilbert, Minn. v svrhu,
da pobere narodnino na list. On-
dotnim rojakom ga toplo pripo-
ročamo.

DR. RICHTER'S
"PAIN-
EXPELLER"

S steklenico

PAIN EXPELLERJA
odpodite bolečine.

To sredstvo nima para. Nič
ne ola še tako hitro in tr. ni
revmatizem, nevralgijo, zvin-
jenja itd.

Dobi se v vseh lekarnah po 25
in 50c.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York

Pažite na varstveno
znanko s sidrom.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ
vžitka za par centov s biljardno
mizo na razpolago. Vse to se dobi
v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Vsako, ki ima nagon do kmetijstva, naj kupi kos zemlje!
Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to
prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, tr-
pentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vseh ne-
mogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš vsaj 40 akrov zemlje
in na nji preživel boš vedno sebe in svojece na pošten način. Ni
države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v sploš-
nem kmetijstvu.

Prevzel sem 40.000 akrov najfineje ravnine, za naselitev.
Vsa zemlja je moderno kanalizirana po državi. Tukaj ponavlja-
la se bode stara pesem. Kar se danes nudi za \$16 akter, predao
mine 20 let se bode prodalo za desetkratno ceno. Ako se oglasi
dovolj Slovencev, rezerviram 10.000 akrov izključno za nje. Kar
je obdelane enake zemlje plačala je leta 1909 od \$50—100 v pri-
delku pavole, \$30—50 v koruzi itd. Kar se seveda lahko dokaže
s številkami državne statistike. Kaj je kmet in kaj je najbolje
plačan delavec v mestu? Prvi je prost gospod; kar snesti ne
more, proda in to za drag denar. Drugi je sužen družih. Zakaj
toraj ne postati prost in neodvisen? Pomislite, vaši otroci ne
bodo mogli zemlje kupovati, ker cene bodo previsoke in to naj
si vsak zapomni.

Vsa zemlja je enaka, vsa cena je \$16.00 akter, zraven železni-
ce, postaje ali pa vstran. Kjer koli te bolj veseli, tam ti je na
izbero. \$6.00 na akter takoj in ostanek na 6% obresti poljubno.
F. GRAM REALITY CO. NAYLOR, MO.

**Zakaj trpeti bolečine, ko iste lahko takoj
odženete s**
"KAPSOL"
čudovitim mazilom za vse bolečine kot revmatizem, nevral-
gijo, glavobol, trganje v krizu. Isto tudi odstrani otekline
in prežene otrplost.
Navodilo: Pomažite malo Kapsola na prizadeti del
dvakrat na dan. Cena 50c., po pošti 55c. Denar lahko
pošljete v znakah.
J. C. HERMANEK
LEKARNAR
1800 So. Center Ave., Chicago, Ill.

Slavnemu občinstvu

blagohotno naznanjamo, da je naša
nova pomladanska razstava oblek za
odrasle, mladino in dečke, klobukov,
spodnjega perila sedaj popolnoma za-
ložena. Pridite pripravljeni in oglejte
si najnovejše in najlepše vrste blaga,
ki smo jih kedaj imeli

Možke pomladanske obleke \$10 do \$25
Obleke za mladeniče.....\$5 do \$15
Obleke za dečke.....\$2.50 do \$10

THE ATLAS CLOTHING CO.

Blue Island Ave. & 18. cesta.
Jelinek & Mayer lastnika.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo
iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti
mi te bomo zadovoljili.

**Večina slovenskih
krčmarjev v La Salle, Ill.**

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Vašo obleko napravim po meri

in vašem okusu; nikar ne kupite obleke,
ki je bila narejena za koga drugega.

CHARLES TYL

THE POPULAR TAYLOR

1945 So. Halsted Str. nasproti 20. ceste, Chicago, Ill.

Na zahtevo pošljem vzorce na vse kraje, samo pišite mi kako
barvo, kakovost in ceno želite.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
 PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
 TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
 ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
 BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
 JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
 BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Znamenita obletnica: križarji.

Priredil A. H. SKUBIC.

Kaj tacega pa je vendar bilo nemogoče in tak velkansk red vendar ne bo sam sebe tako kruto obsojil. Kedo bi mogel zahtevati kaj tacega? Kateri veliki mojster bi si upal kaj tacega samo omeniti? Celo Konrad von Juningen, bi obsojil vsakogar na smrt, ki bi si upal kaj tacega omeniti.

Marburg.

Kaka nepremagljiva moč je bil ta nemški viteški red, nam pojasni površen popis trdnjave Marburg. Že sam pogled na Marburg je napolnil s strahom srce vsakega Poljaka, kajti s to trdnjavo se ni mogla kosati nobena trdnjava na svetu. Že od daleč se je videlo močne utrdbe in stolpe, ki so se odbijali na obnebnju. Ko si prišel bližje zagledal si cerkveni stolp pri visokem gradu, kakor tudi visoko obzidje, sloneče drugo na drugem. Obzidje je bilo narejeno večinoma iz opeke, ter prevlečeno z sijasto belim ometom, katerega so znali pripravljati samo križarski zidarji. Visoko tega obzidja je nadkraljevala vsako do tedaj zgrajeno trdnjavo. Opazovalcu se je zazdelo, da ondi rastejo stavbe na stavbah, tvoreče tako nekako goro, katere teme je bil stari grad, vznožje pa prednja trdnjava.

V tem orjaškem gnezdu oboroženih redovnikov je tičala velkanska moč, da je veliki mojster pri neki priliki rekel poljskemu poslanecu Zindramu: "Ex luto Marienburg,* toda tega blata ne razdere človeška moč." Marburg je bil šestkrat tako velik kot pa poljska najtrdnjavejša trdnjava Vavel.

Preselimo se v duhu v Marburg in mislimo si, da nam grajski komtur razkaže "iz blata" zgrajeno trdnjavo. Najprej dospemo na veliko dvorišče, na katerem se nahaja razun šole in sedlarske delavnice, še kapelica sv. Nikolaja; na to pa prekoračimo most pri kapelici ter pridemo v Prednjo trdnjavo. Komtur nas vodi nekaj časa med močnimi obzidjem, zavarovanim z manjšimi stolpovi. "Ta velika stavba, ki jo vidite pred seboj na levi strani, to so naši hlevi. Mi smo sicer revni menihi, a ljudje vendar pripovedujejo, da drugod vitezi nimajo takega stanovanja kakor pri nas konji. Nad hlevi, v katerih je 400 konj, se nahajajo kašče, v katerih je nakopičeno hrane za deset let. Z gladom nas noben sovražnik ne ukroti."

Po teh besedah okrenemo na desno in gremo znova čez most proti utrdbi sv. Lovrenca. Sedaj smo na velikem dvorišču sredi Prednje trdnjave.

"Vidite vse to je samo "Vorburg" (prednji grad) po milosti božji nepremagljiv, ter po svoji utrdbi ne more tekmovati ni s Srednjo trdnjavo, v katero vas sedaj popeljem, kaj šele v Visoko!"

Dvigljiv most deli Srednjo trdnjavo od dvorišča in zato si lahko takoj pri grajskih vratih, ki so nekoliko na vzvišenem kraju ogledamo ves ta orjaški četverkotnik, ki se imenuje Prednja trdnjava. Poslopje stoji poleg poslopja, tako da se nam vidi, kot

* Marburg je iz blata.

da bi pred nami stalo celo mesto. Na strani opazimo ogromna skladišča drv, zravnanih na kupe, tako velike kakor hiše, ter cela skladišča kamenitih krogelj, zloženih v piramide, vidimo tudi pokopališče, bolnišnico in skladišča. Na strani poleg umetnega ribnika, ležečega na sredi, stoji krepko zidovje "templja", to je velikega skladišča z jestvinami za najemnike in služabnike. Pod južnim nasipom so lepi hlevi za viteze in velikega mojstra izbrane konje. Dalje stran stoji šotori za oroženjence in najemnike, na nasprotni strani četverkotnika pa stanovanja za razne križarske mojstre in uradnike, potem skladišča, kašče, pekarno, velika orožnica, ječe in stara puškarja. Vsako teh poslopij pa je tako močno in čvrsto, da se je v vsakem slučaju braniti, kakor v kaki trdnjavi. Okoli vsega je veliki zid, za katerim je skopan jarek, za jarkom veneč ogromnih palisad, za njimi na zapadu pa teče urnobesni Nogat, med tem ko se na severu in vzhodu lesketa voda velikega ribnika, na jugu pa štrli kviku Srednja in Visoka trdnjava.

Z jedno besedo: strašno gnezdo, v katerem je tičala neizprosna moč in v kateri sta se bili združili dve takrat največji moči: moč duhovnika in moč meča. — Kdor se je uprl jedni moči, tega je zdrabila druga. Kdor je vzdignil proti njim roko, proti temu je nastal krič po vseh kršćanskih deželah, češ, da jo je dvignil proti svetemu križu. Vrhutega so vitezi od vseh strani prihajali na pomoč viteškemu redu. To gnezdo je bilo vedno prenapolnjeno raznih rokodelcev in oboroženih ljudi. V njem je vrela neprestano kakor v čebelnaku. Pred stavbami, na hodnikih, na dvoriščih, povsod je bil hrup in trušč, kakor na sejmu. Odmev je raznašal

udarce kladiv, ropot mlinov, rezganje konj, zvenket orožja, glasove tromb in bobnov, klice in povelja.

Na dvoriščih si slišal vse jezike sveta; tu si srečal vojake vseh narodov; videl si angleške lokostrelce, ki nikdar niso zgrešili cilja, kateri so na sto korakov pogodili goloba in katerih pušice so prebijale bojne oklepe tako lahko, kot kako navadno sukno, ter grozne švicarske pešce, ki so se borili z dvoreznimi meči, ter navadno močne, toda nenasiitne Dance, viteze francoske, pripravljene enako k smehu in prepiru, kratkobesedno toda ponosno in vročkrvno španjolsko plemlstvo, sijajne italijanske viteze, ki so bili najgibljivejši borilci, oblečeni v svilu in zamet v mirnem času, v boju pa so imeli na sebi beneške, milanske in florentinske oklepe, viteze burgundске, frigijske in končno Nemce iz vseh nemških dežel. Med njimi pa so se vili "beli plašči" kot njihovi vrhovni gospodarji.

"Hiša polna zlata," (to je posebna sobana pri Visoki trdnjavi, poleg stanovanja velikega mojstra, polna denarja in dragocenih kovin) je dovoljevala križarskemu redu primerno sprejemati goste, kakor tudi trume najetih vojakov, katere so pošiljali od tod v boj, ali pa v razna mesta na razpolago svojim komturjem in starostam. Tako je bilo tu s silo meča in z duhovsko močjo združeno neizmerno bogastvo, ob enem pa tudi železna disciplina, kakoršne ni bilo v drugih mestih. Semkaj so dohajali tudi sami vladarji, da se borijo s pagani in da dobijo potrebnega denarja ter najslavnejši vitezi, da se nauče bojne umetnosti, kajti na celum svetu se nihče ni znal bojevati tako, kakor so se bojevali Križarji. Ko je nekdo ta red dospel v ta kraj, ni imel razum najbližje okolice in nekoliko gradičev, ki mu jih je daroval lahkomisljen poljski kralj, niti pedi zemlje, sedaj pa je vladal nad velikim prostranstvom, večjim nego marsikatera kraljevina, polnim krasnih in bogatih mest in nepremagljivih gradov. Vladal in nadzoroval je svoje imetje nalik pajku, ki prede mrežo, od katere drži vse niti v svoji oblasti. Od tod, s te Visoke trdnjave, od velikega mojstra in "belih plaščev" so raznašali glasniki povelja na vse strani. — Kar je tu izmislila križarska misel in volja, to je takoj izvršilo na stotine in tisoče železnih pesti. Semkaj, se je stekal denar iz vseh strani, semkaj je dohajal ves davek in dohodki, ves živež in hrana; od tod so se končno stegale grabežljive roke po vseh sosednih deželah in narodih.

Številni pruski, litevski narečje govoreči narodi, so bili že zbrani s površja zemljevida. Litva je že davno čutila na sebi železno nogo križarjev, ki so ji tlačili prst tako grozno, da ji je pri vsakem zdihljaju pritekla kri iz srca, in Poljska, dasi je zmagała v grozni vojni pod Plovcem, je vendar zgubila za časa vladanja kralja Laketka vse svoje pokrajine na levem bregu reke Visle, skupno z Gdanskim, Tezovem, Gnievom in Svečjem. Viteški red in flanski je stegal svoje roke po ruski zemlji in oba ta reda sta prodirala kot prvi veliki val nemškega morja ter zalivala čim dalje širje in širje slovansko zemljo.

Z vrhunca v nižavo.

Solnce križarsko-nemške pohipnosti je naenkrat zatemnelo. Litva je sprejela krst iz poljskih rok in prestol krakovski je dobil Jagelo ob enem s roko prekrasne poljske kraljice Jadvice. S tem seveda križarski red ni zgubil niti pedi zemlje, niti jednega gradu, toda čutil je, da je proti njegovi moči vstala druga moč, poleg vsega tega pa je red zgubil vzrok ostati še nadalje v Prusiji. Ko hitro je bila Litva krščena, bi se imel red vrniti v Palestino, da ondi čuva krščanske romarje. Toda vrniti se v Palestino bi pač pomenilo za nje prostovoljno odreči se bogastvu, oblasti, moči in gospodstvu nad mesti, deželami in celimi kraljevinami. Imajo vse to pred očmi, začel se je ta viteški red zvijati od strahu in besnote.

Veliki mojster Konrad von Juningen je dobro vedel kaka usoda čaka njega in njegov red če pride do vojske s mogočnim kraljem in vladarjem poljskih, litevskih in drugih ruskih pokrajin, katere slednje je Olgierd izpulil Tartarjem. Večina križarskega viteštva, zanašajoča se na svojo moč, bogastvo, nadalje pomoč celega sveta, je šla v Konrada, da začne vojsko s Jagelom, dokler še ni čar križarskega reda obledel in papeževo prokletstvo palo na to vražje gnezdo, kateremu ni bilo več mar za to, da se razširja krščanstvo, temveč da utrdi svoje paganstvo in moč in kupi suho zlato v "hiši polni zlata."

Duhovni tega križarskega reda so se pritoževali med narodi, posebno pa še na raznih dvorih zoper poljskega kralja Jagelo, posebno pa zoper Vitolda, kneza Litve, češ, da pokrščenje Litve je samo navidezno in da ni mogoče, da bi se v par letih izvršilo to, česar ni mogel križarski meč doseči v teku več 10 let. Ves krščanski narod in celo papež v Rimu so naščuvali proti Poljski in njemu kralju ter knezom, češ, da pokrščenje Litve je samo navidezno, da so branitelji in zaščitniki paganstva ter da od strani napadajo sv. križ. Razume se, da so vitezi iz vseh delov krščanskega sveta hiteli v Marburg na pomoč križarskemu redu. Pa tudi "hiša polna zlata" je privabila marsikatero v Marburg. Moč in bogastvo iz "blata" napravljene trdnjave so zaslepile slehernega, tako da je vsak mislil, da je križarski red dokaj močnejši kot pa vsa Poljska.

Dalje prihodnjije.

P. N. NAROČNIKOM!

Vse one naročnike, ki so nam še kaj na dolgu, prosimo, da zaostale zneske čimprej pošljejo.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
 VOZIJO iz AVSTRO-
 OGRSKE v NEW
 YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Alice 8. June 1910 | Argentina 6. July 1910
 Oceania 29. June 1910 | M. Washington 13. July 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50. ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

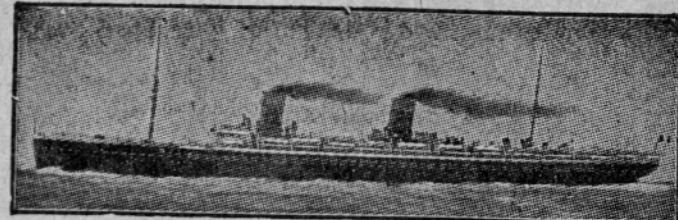
Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
 2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško

FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
 La Provence 30.000 HP | La Lorraine 22.000 HP
 La Savoie 22.000 HP | La Touraine 20.000 HP
 Chicago, nov parnik 9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Pristanišče 57 North River vznožje 15th St., New York City.

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
 A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popravljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

Oči pregledamo zastoj.

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,000,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkatne in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

ustanovitelj

Ako trpite na:

Želodenež bolezni, slabi prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali ako imate reumatizem, glavoboli, škrofeljne, hriavost, naduho ali jetiko, srčno napako, nervoznost, zlatilo žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledi, ušes ali oči. Napihnost trebuha, katar v nosu, glavi, vratu ali želodcu. Trablajo, neuralgio, mazulje ali kake druge notranje ali zunanje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno na nasveti naslov na kar Vam bode pomagano.

Pišite takoj danes po jedno znamenitih in prekrasni Dr. E. C. Collins-a spisanih knjig, katero dobite povsem brezplačno.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

SAMO NEVEDNI IN NEISKUŠENI ZDRAVNIKI

oglašajo po časopisih in se smatrajo zmornim zdraviti raznovrstne bolezni.

Ti zdravniki poskušajo potom oglasov bolne Slovence na to pripraviti, da jim svoje zdravje poverijo. A naši rojaki niso tako nespametni, da bi jim svoje zdravje poverili in se dali od takih neiskusnih in nevednih mazačev zdraviti. Vsakemu izmed naših rojakov je znano, da nijednemu zdravniku ni mogoče ozdraviti vseh bolezni. Nekateri zdravniki so zmorni ozdraviti te bolezni, toda ne razumejo zdraviti vseh bolezni. Naprimer zdravnik, kateri je zmogen ozdraviti tuberkulozo, bi morda ne bil zmogen ozdraviti srčne napake ali kake druge bolezni. Vseled tega imamo v sedanjih modernih časih sloveče bolnišnice in zdravniške zavode. V takih bolnišnicah in zdravniških zavodih najdete najiskušnejše in največje zdravnike, kateri skupno razumejo ozdraviti vsako in vse bolezni. Ako trpite na pljučah, je zdravnik tu, kateri Vam zdravi la bolezni in ako trpite na kakej drugi bolezni, je zopet zdravnik tu kateri Vam zdravi na onej bolezni, in tako skupno zdravniki zamorejo ozdraviti vse bolezni.

Na tej podlagi je slavni Dr. E. C. COLLINS ustanovil THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE kateri zavod zavzema danes prvo mesto ter je jeden izmed najslavnejših in najmodernejših zavodov na vsetu. Zdravniki v THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE ne prakticirajo zdravlil ampak so največji in najiskusnejši zdravniki, kateri skupno so že ozdravili vsakovrstne bolezni, ter so zmorni ozdraviti tudi vas.

Ker imate toraj ta sloveči zavod na razpolago, ne izpostavljajte vašega zdravja in življenja, zdravnikom kateri oglašajo po časopisih in o katerih se nikdar čuli niste. Ne spustite se jim na limanec samo radi tega ker vidite njih slike v oglaših in raznih časopisih. Samohvala teh zdravnikov je sicer jako velika, a uspeh in njih znanost je jako slabo.

Brez izjeme, kako bolezen imate, pišite takoj v svojem materinem jeziku ali pa pridite osebno v THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE in prepričali se bodele da ste tudi vi jeden izmed tisočih ozdravljenecv kateri so pripravljene potrditi, da so poskusili prej raznovrstne zdravnike, kateri vam pa niso zamogli pomagati in ozdraviti, nakar ste se končno obrnili na THE COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE kjer ste našli takojšno pomoč ter bili potom metode teh slavnih zdravnikov zopet popolnoma ozdravljeni.

V tem slavnem zavodu, je bilo ozdravljenih, v pretečenih 14 letih več bolnikov kakor skupno pri vseh ostalih zdravnikih. Vse kar Vam je storiti obrnite se zaupno v ta zavod kjer Vam bode takoj pomagano. V dokaz poveljnih uspehov, vam leži na razpolago na tisoče zahvalnih pisem od ozdravljenih bolnikov iz vseh delov sveta, kateri so že obupali nad svojim zdravjem, a potom metode zdravnikov THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE pridobili zopet zaželeno in trdno zdravje, katerega se še dandanes veselo. Vsa pisma naslovite na Dr. S. E. Hyndman, vrhovni ravnatelj;

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St., New York City

URADNE URE SO: vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

DOPISI.

Moon Run, Pa.

Cenjeno uredništvo: —

Zadnjič se je pri nas pri delu ponesrečil nek Slovak. Odpravil se je jutraj zdrav in vesel na delo, ko ga je dohitela nesreča. Prišel je namreč pod tovorni voz, ki ga je usmrtil.

Pokojnik je bil član dveh podpornih slovaških društev, ki sta se udeležila pogreba, kakor tudi slovensko podporno društvo sv. Barbare št. 3 z udeležbo mnogih rojakov. Ranjki zapušča ženo in tri nedorasle otroke, ter mnogo drugih sorodnikov. — Delavec je v vedni nevarnosti, da se ponesreči. Kapitalist se za to ne briga, ker lahko vedno dobi novih delavcev. Za revo in bedo zapuščene vdove in sirote se ne zme ni. Radi tega zahteva že dolžnost sama od vsakega rojaka, da se za vsak slučaj nezgode zavaruje. Slovenci imamo dosti podpornih društev, ki so za delavce največje koristi. V mislih imam tukajšnje podporno društvo, ki spada k S. S. P. Z. Bolniška podpora znaša osem dolarjev na teden, u-smrtnine je \$500.00. Asesmenta je samo en dolar — toraj je vsakemu pristop pod največjimi ugodnostmi omogočen. Rojake v naselbinah, kjer še nimajo podpornih društev, pozivljamo, naj jih ustanovijo in priklopijo S. S. P. Zvezi. —

Delavskih razmer ne morem pohvaliti. Zaslužimo toliko, da se preživimo. Delavcem toraj ne svetujem, da bi semkaj hodili dela iskat, ker se ga tudi težko dobi. —

Koncem dopisa pozdravljam vse sobrate S. S. P. Z. in čitatelje Glas Svobode. John Arhar.

Dunlo, Pa.

Cenjeni urednik: —

Kakor drugod, tako je tudi tukaj s prvim aprilom potekla plačilna lestvica. S tem dnem smo vsi kar nas je organizovanih delavcev, odložili lopate in krampe. Po enomesecnem štrajku smo dosegli vsaj nekaj, kar smo zahtevali. Sedaj se zopet dela, a rojakom ne svetujem semkaj hoditi, ker so vsa mesta napolnjena.

Nedaleč od tukaj je naselbina St. Michaels, kjer so odprli premogov rov. Tam je bilo vposlednih nekaj Slovencev. Ko se je začel štrajk, so tudi tamonjski delavci ostavili delo. Seveda je bilo nekaj skabov, ki se za svoje pravice borečim sodelavcem niso hoteli pridružiti. Le nerad naznamim, da sta se nahajala med temi tudi dva člana društva "Zarja Svobode", št. 11 S. D. P. Z. Ko je o tem društvo zaznalo, je oba člana takoj izključilo. Začetne črke teh "mož" so A. P. in J. S. — Sramota sta naredila skaba nam Slovence in madeža izdaje lastnih rojakov jima nikdo ne izbris iz izdajalskega čela. S svojim skabskim delom niso ničesar dosegli. Poprej je bilo v glavnem delu rova \$2.50 od yarde (?), sedaj je pa le \$2.10. Tudi v drugih delih rova je istotako.

Rojaki, bojte se ljudi, ki Vas zapustijo v potrebi, ker taki so nam vedno le v škodo! —

Koncem dopisa pozdravljam vse rojake in rojakinje, listu pa želim obilo novih naročnikov. Premogar.

Waukegan, Ill.

Cenjeni urednik: —

Če bi se človek sam ne prepričal, bi ne verjel, kako morejo biti nekateri ljudje zagrizeni. Vaš list Glas Svobode se mi je nad vse priljubil in jako želim, da bi se razširil in postal naša najmočnejša zaslomba in pomoč vsikdar, kadar se gre za delavske interese. Da se to doseže, je treba seveda agitacije. Tudi jaz bi tukaj agitiral za njega, a sem prepričan, da bi me takoj hudič vzel in odnesel v svoja nebesa. — Kako to? — se bodele popolnoma opravičeni začudili. V vprašanje Vam lahko razložim. V tuk. naselbini so namreč v večini Vrhničanje in kaj to pomeni. Vam je menda znano. Za katoliško stvar in podobni humbug so strašno vneti. Menda najbolj izmed nas Kranjcev. To dokazujejo tudi v Clevelandu, kjer so "ta prvi možje" Vrhničanje. Kratko povedano: za sedaj se vsled teh razmer še ne more agitovati za svobodnomiselne ideje. A svita se. Čeravno bolj polagoma, a v nekaj letih upam, da si bode pridobil Glas Svobode prav trdna tla. Ne rečem nič, — ljudje Vaš list radi

čitajo, a skrivaj. Meni ga je že večkrat kdo izmaknil, kar me pa nič ne jezi. Mirno mu ga prvočim v upanju, da se bode začel zavedati in uvidevati, da tako ne sme iti naprej. —

Da bi bilo tukaj kako svobodnomiselno društvo, še za misli ni. Vse je pod farško komando. A časi se spreminjajo in mislim, da ni več daleč čas, ko se bomo mogli otresti jarma, začeli svobodneje dihati in misliti.

Mogoče se bode Vam, ali čitateljem tega dopisa zdelo, da pretiravam. Nikakor ne! Kdor bi se pokazal svobodnomisleca, bi ga na mestu poslali v hudičev raj. Nekaj je med temi takih, ki vedo, da sedanje razmere ne morejo priversti do dobrega, a ne upajo se podati javnosti svojega mnenja. Drugi so zopet, ki radi ljubega miru vse pretrpe. Pravijo, da bi se morali "mufati", kakor hitro bi se uprli črni bandi. V srceih so pa Vaši somišljeniki. Da ta dokaz, še bolj podpre, prilagam denar za naročnino G. S. za rojaka ***, ki se pa ne upa, ga prejemati na dom. Pošljajte ga toraj na moj naslov.

Tak terorizem je toraj pri nas. Žalostno, a resnično. Če bode le količjak mogoče, bodem gledal, da vstanovimo v doglednem času svobodnomiselno podporno društvo, in da bodemo razširjali svobodnomiselne ideje.

Vaš pozdravlja

Somišljenik.

Springfield, Ill.

Cenjeno uredništvo: —

Prosim Vas, uvrstite sledeče vrstice v cenjeni list Glas Svobode. Naznaniti hočem namreč društva in posameznike, ki so darovali za bolnega brata Martina Pekol, člana dr. št. 36 v Springfield, Ill. —

Mike Rajer, tajnik društva št. 7 v Arona, Pa. je nabral \$3.00 (tri). Frank Košmerl je nabral pri društvu št. 25 v Reading, Pa. \$2.75. Darovali so sledeči po 50c: Ivan Košmerl, Matija Moravec; po 25c: F. Košmerl, P. Hočevnar, P. Kral, F. Starasinič, M. Težak, I. Šuklje in F. Flak.

Peter Kurnik je nabral pri društvu št. 34 v Oregon City, Ore. \$2.10. Prejel sem toraj vsega skupaj \$7.85 (sedem dol. 85c.)

Srečna zahvala vsem darovalcem. Louis Pekol, tajnik dr. št. 36.

LISTU V PODPORO.

Podpisanimu so darovali somišljeniki v podporo vrlem listu Glas Svobode sledeče zneske: George Krasek 10c, ker sem osla videl, George Krasek 10c, ker so drugi pametni, jaz pa ne. Marija Krasek 5c, ker ima njen mož raztrgano srajco. Mihael Sapušek 10c, ker sem brez opojnih pijač pijan bil. Mihael Sapušek 10c, ker sem imel sovražnike, a nisem za to vedel. Marija Krasek 10c, ker je mož srajco izgubil pri belnem dnevu. Marija Sapušek, 5c, ker je z hriba v dolino vidla. Ivan Prajla 10c, ker je prišel Mike Cegare v Clinton, Ind., da pošlja pisma na glavni urad S. N. P. J. Leopold Brasnikar 10c, ker sem se 10 božjih zapovedi naučil. Leopold Brasnikar 5c, ker sem se težavnega dela rešil. Andrej Briser 10c, ker me je g. župnik iskal, pa ne doma našel. Leopold Potisek 10c, ker sem srečen bil. Luka Kajzer 5c, ker sem Slovenec in 5c ker mi je eden kravo pomolzel. Leopold Brasnikar 5c, ker sem bratu ženo iskal. Leopold Potisek 5c, ker sem bil po krivem obdolžen. Ivan Šmale 25c, ker me je fajmošter prosil, da bi šel v cerkev. Ferdinand Klepaj 25c, ker imam dobre sosedje. John Tražbar 8c, ker je dobra zabava. Frank Kukovic 10c, ker sem vse Slovence našel. Neimenovana 6c, ker sem whiskey dobil. Viktor Zupančič 25c, ker vem, koliko stane vožnja iz Clinton, Ind. do Chicago, Ill. in 25c, ker je po Chicagi znano, da imam plačano stanovanje v Clinton, Ind.

Bratski pozdrav.

Wik. Zupančič.

Iz knjig se človek največ nauči. Radi tega naj ne pozabijo rojaki prebrati članek pod naslovom "Iz naše knjižarne", katerega priobčamo danes na zadnji strani G. S.

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

PISMENO ŽENITVANSKO
IZPRAŠEVANJE.

Občudovanja vredna — in naj jo že kdo rad ali nerad občuduje — je disciplina katoliške cerkve. Mogoče temeljijo ti veliki uspehi discipline samo na železni konsekvenci, katero izvaja cerkev pri vseh problemih duševnega življenja od točke, da mora človeštvo vsaj deloma "rešiti".

Vsaka strast, in naj si bode čisto naravna, je greh, in samo z duhovnikovim posredovanjem se morejo častne in večne posledice tega greha omiliti in odvrniti. To je nauk, s katerim ima cerkev vest vernikov vklebano v nerazdružljivih sponah. S pomočjo tega nauka nadzoruje vernike od zibelke do groba, nadzoruje telesno in duševno življenje svojih pripadnikov. Pri zakonskih je najboljša cerkvena zaveznica žena. To dejstvo je ena najstarejših in najbolj izkušenj katoliške cerkve. In tako je tudi razumljivo, da polaga cerkev največjo važnost na žinitvansko izpraševanje. Verna nevesta se mora, predno stopi v zakonski stan, podvreči "duhovnemu očetu", da preišče njeno telesno in duševno stanje. To je stara in znana stvar. Novo pa je, da je po nekaterih krajih v navadi, da se mora izid izpraševanja popisati. Tako vsaj zatrjuje nek list, ki je posnel tozadevno poročilo po "Mährische-Ostrauer Zeitung", ki piše:

"Kakor znano, se morajo katoliške neveste podvreči pred zakonom izpraševanju. To se je dosedaj dogajalo ustmeno. Pred kratkim pa je izdal knezoškofjski ordinarijat v Olomucu na Moravskem odredbo, da se napravi o ustmenem izpraševanju zapisnik, ki mora biti podpisan od izprašujočega duhovnika in obeh zaročencev. Pred seboj imamo formular. Na tem formularju so na levi strani predtiskana vprašanja, katera mora staviti duhovnik, na levi pa se zapišejo odgovori."

Od 52. vprašanj — kako natančno se vodi izpraševanje — jih navedemo nekaj tukaj:

Tako se n. pr. glasi eno: "Kakšno vrednost ima vaše premoženje, dota (po odplačitvi dolgov?" In potem: "Ali ste mogoče noseča? Ali ve vaš ženin o tem?" Člen 16 se glasi: "Ali ste se mogoče s ženinim očetom (!), sinom (!), bratom, bratrancom, stricem, nečakom i.t.d. pregrešili?" Člen 20 se glasi: "Ali morete vprašanja s prisego potrditi?" Nevesto, ki je vdova, se vpraša med drugim: "Ali ste se mogoče takrat, ko je mož še živel, pregrešili s sedanjim ženinom?"

Na koncu zapisnika je: "Zaključeno, prebrano in podpisano." Sledijo podpisi duhovnika, zaročencev in prič. Res, prav prijetno izpraševanje! Temu moramo še pristaviti: Kdaj se bodo otresli ljudje verskega tiranstva?

Nobene utrujenosti.

Berolinski profesor Loewy je iznašel novo zdravilo, katero je imenoval spermin. To vzame vsako utrujenost in onemoglost. Na kak način vpliva to zdravilo na človeški ustroj, iznajditelj ne more raztolmačiti. To zdravilo se bode torej težko vporabljal, in sicer radi tega, ker se ga mora vbrizgati pod kožo. Že večkrat smo opozarjali naše čitatelje na zdravila, katera hitro pomagajo v vseh slučajih telesne ali duševne onemoglosti. Tako zdravilo je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, katero vpliva na vse prebavne organe, jih naganja k delu in zaeno krepi. Primora jih, da sprejemajo dovolj hrane, pomnožuje in ojačuje kri, ter deluje na normalni pretok iste. Rabi ga v vseh slučajih bolezni, katere znaki so: Izguba slasti do jedi, hitra onemoglost, nervoznost, zabasanost in preslaba energija. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

RAD BI VEDEL kje je moj prijatelj FRANK LEBAR, s katerim sva bila skupaj zadnjikrat v Solnogradu (Salzburg.) Doma je iz vasi in fare Predosel nad Kranjem. Sedaj sem izvedel, da se nahaja nekje v Ameriki. Prosim rojake, že kdo ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli naznaniti. — Najboljše pa je, če mi sam piše. Peter Kurnik, Box 155, Oregon City, Ore. 2x

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.
Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s koje pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....
Pošta..... Država.....

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma uspešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, izgubitev moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabada do denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da ozdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodih te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolenji odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK SE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s koje pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime.....
Pošta..... Država.....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vseh dob so skušali iznajti takozvani življenjski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svetovni zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, do jimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano:

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni popolno na nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celu zdravi ljudje najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,
krepi mišice in čutnice,
čisti kri,
napravi gladko obličje,
odstrani zabasanost,
povspeši čilost in ognjevitost,
daje nemoteno spanje,
in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisoče priporočil najuplívnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. [Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjayec, importiran in izdelek.

ITALIJO

ADRIATIC

po staroj i najsigurnijoj

CUNARD LINIJI

POSTAVLJENA 1840 GOD

Ogrska-Američanska usluga

Od New Yorka do Fiume preko
Gibraltara, Genove, Napolisa
i Trieste

Novo Moderni utvrđeni Šifovi
CARPATHIA, - 13,600 TONS
PANNONIA, - 10,000 TONS
ULTONIA, - 10,400 TONS

Jedne Close Cabina \$60 (dolar) do Naplesa
\$65.00 (dolar) do Trieste i Fiume

CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.

S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.
CHICAGO
ili kod svakog obližnjeg agenta.

Irgovina s novodobnim obuvajmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obuvaj najnovije kakovosti po zmerno niskih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Banke

Svobodomislec! Naročajte, priporočajte in razširjajte naš list! — Vsak naročnik naj pridobi vsaj enega naročnika! — Bodite povsod širitelji njegovega poštenega prizadevanja!

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsim Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebsčin. Izdelek je najfineji in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorac in cenik.

Kupite svojo pomladansko obleko pri

Schultzner
CLOTHING CO.

1828-1830 Blue Island Avenue.

Zaloga obleke, klobukov, srajc in spodnjega perila.

Izdelovanje oblek naša posebnost.

RAZNO IN DRUGO

Poskušen samomor Ljubljance. Osemnajstletni delavec Josip Sterle, doma iz Ljubljane, zaposlen v rafineriji petroleja na Reki, je v nedeljo dne 30. maja okrog 11. ponoči skočil z 10 metrov visokega mostu na Toretu z namenom, da izvrši samomor. Samomorilski kandidat pa se ni ubil, nego se je samo težko poškodoval. Pod mostom je ležal do 8. jutraj, ko so ga našli mimo idoč ljudje ter ga prenesli v bolnico. Sterle je izjavil, da ga je beda prisilila, da se je skušal usmrtiti.

Ljubljancec dobil prvo nagrado. Povodom vojaške tekmovalne jeze v Budimpešti je dobil prvo nagrado (časno nagrado cesarja in 2500 K nagrade poljedelskega ministra), Ljubljancec, ritmojster Etbin Ravnihar pri 4. ulanskem polku.

V maternem naročju umrl. 30. maja se je vrnila iz Reke služkinja Marija Markeljeva in je imela pri sebi v naročju 14 dni starega otroka. Med vožnjo je otroka naenkrat prišla tako močna božjast, da je materi v naročju umrl. Prišedši v Ljubljano, je Markeljeva nesla otroka na policijo. Njegovo truplo so nato nesi v mrtvašnico k sv. Krištofu, zadevo pa je naznanila policija državnemu pravdnstvu.

Iz zapora pobegnili je v Višnji gori 26letni dmar Ivan Puligoj, rojen v Bezjakovem, okraj Postojna. Puligoja je aretovalo orožništvo v Zatični, ker je v Brežicah ukradel nekemu posestniku kolo vredno 140 kron.

26 ljudi obsojenih na smrt! — Petrograd, 1. jun. Vojno sodišče je danes izreklo sodbo proti četi roparjev, ki so bili obdolženi 33 roparskih umorov. Sodišče je obsodilo 26 oseb na smrt.

Nemci ubili Slovence. Na Dobrni je pri gradnji vodovoda zaposlenih več nemških delavcev. Te dni so ti delavci napadli slovenske fante ter so nekega Topolška tako pretepli, da je umrl.

Nova pošta. Dne 1. junija 1910 se je otvoril v Kandiji (politični okraj Novo mesto) nov poštni urad z uradnim imenom "Kandija, Kranjsko", ki se bo pečal s pisemsko in vožno pošto ter zaeno služboval kot nabiralnica poštne hranilnišnega urada. S poštnim omrežjem bo imel zvezo po dnevno dvakratni pošti vožnji in po dnevno dvakratni pešpošti do poštnega urada v Rudolfovem. Na omenjenem poštnem uradu se vpelje istočasno tudi služba selškega pismonoše.

Vojaška čast. V Celju sta trčila skupaj popolnoma pijan delavec in poročnik domobranskega polka. Delavec je izustil na vojaštvo par psov, vsled česar je potegnul poročnik sabljo ter popolnoma pijanega delavca udaril najprej po roki, potem pa še po glavi. Delavec je bil takoj ves krvav. Tako je bila čast "razzaljenega" oficirja rešena.

Kristov rokopis. Iz Dunaja se je razširila čudovita vest, da je nek učenjak našel pri nekem starinarju staro knjigo, v kateri je konstatiral Kristov rokopis. — Vest ni nazadnje prav nič čudovita; če je katoliška cerkev med relikvijami kazala Kristov praeputium, potem Marijino mleko, seno iz jasi, na katerih je ležal Kristus, dlako iz repa oslice, na kateri je jezdil itd. itd. — zakaj bi enkrat posvetni učenjak ne smel najti Kristovega rokopisa? Saj ni nikjer rečeno, da Kristus ni znal pisati.

Razpor v češki klerikalni stranki. Torej tudi na Češkem je prišlo do razpora in ločitve v klerikalnem taboru. Ustanovila se je posebna krščansko-socialna stranka. Klerikalni "Čech" objavlja pismo kardinala Skrbenskega na novi odbor Pijevega društva. V tem pismu obžaluje kardinal, da se ni posrečilo doseči sporazumljenja med Pijevim društvom in med voditelji nove krščansko-socialne stranke.

Promocija. Gospod Vekoslav Kisovec, pravni praktikant pri dež. sodišču v Pragi, je bil na češki univerzi v Pragi promoviran za doktorja prava. Gospod dr. Kisovec je bil diplomiran tudi na polit.-socialni in žurnalistiški visoki šoli in na svob. kolegiju soc. znanosti v Parizu. Novemu slov. doktorju čestitamo.

Obsojen atentator. Jelen, ki je lani decembra izvršil atentat na rumunskega min. predsednika Bratianu, je obsojen na 20 let ječe.

Sestro Candido bodo izpustili iz ječe, ker bodo njeni dolgovi poravnani od gotove strani, kateri je na tem ležeče, da se tako umazanega perila ne pere po sodiših. Cela afera je pa stala vendarle dvema osebama življenje.

10leten deček ustrelil pastirja. 10letni Jakob Robnik, sin veleposestnice Ivane Robnik v Lobjnici pri Rušah, je v šali pomeril z nabito puško na 15letnega pastirja Martina Repoluska. Puška se je sprožila in strel je zadel pastirja v trebuh. Repolusk je še tisti dan umrl.

Krematorij v Gradcu. Društvo "Die Flamme" v Gradcu je prosilo za koncesijo, da bi smelo zgraditi krematorij v Gradcu. Stajersko namestništvo je to prošnjo odbilo. Ta namestniški ukrep je potrdilo tudi ministrstvo. Društvo se je na to pritožilo na upravno sodišče, ki je razpravljalo o tej pritožbi. Upravno sodišče je pritožbo zavrnilo, češ, da pozna zakon samo pokopavanje, ne pa vpepeljenje mrličev. Reakcionarna Avstrija!

Srce mu je razklal. — Alojzij Pinzzo v Trstu živi z neko 43 let staro, v Postojni rojeno žensko, z imenom Bobek, ki ima iz nekega prejšnjega razmerja dva sina. 20letnega Alojzija in nekega, šele 12 let starega fanta. Med Alojzijem Bobkom in Alojzijem Pinzzom so se večkrat primerili pretepi. Nedavno tega je Pinzzo po nekem prepiru planil na Bobka, in ga zabodel tako, da mu je srce razklal. Fant je na mestu umrl.

Mednarodni stanovanjski kongres se vrši na Dunaju. Prvo vprašanje se je sukallo okoli tega, ali naj občine gradijo delavska stanovanja ali naj le podpirajo privatna stavbna društva ali naj se pripusti stavbarstvo privatnemu kapitalu. Soglasno se je sprejela misel, da mora občina posesti na stanovanjsko polje za "male ljudi."

Vojak odnesel stotniku 500 K. Nedavno je stotnik 1. stotnije 97. pešpolka, ki je sedaj stacioniran v Sezani, dal nekemu vojaku iste stotnije bankovce za 500 K naj zamenja in mu prinese drobiž. Vojak je odšel in se ni več vrnil. — Stotnik je čakal in čakal, ali ker vojaka z denarjem ni hotelo biti od nikjer, je šel ves žalosten na orožniško postajo in prijavil tam ves dogodek. — Vojaka iščejo orožniki.

Nesreča in poskušen samomor. V ulici Media v Trstu ima nek kamnosek svojo delavnico. Neki kamen, ki ga je kamnosek imel v delu, se je prevrnil na otroke, ki so se tam igrali in je ubil štiriletnega dečka. Mati je bila vsled tega tako obupana, da si je poskusila vrat prerezati.

Ubijalec svoje matere. 20letni Matija Battel v Barbanu pri Dinjanu v Istri je že dlje časa grdo ravnal s svojo materjo in bil zaradi tega že obsojen. Ravno je bila žandarmerija dobila ukaz, naj ga pripelje v zapor, da odsej svojo kazen, ko je zaznala, da je Battel svojo mater ubil. Mati je bila sinu očitala njegovo malopridnost in sin jo je s palico in s kamni tako zdelal, da je na mestu umrla.

Novi siamski dvojčki. V svojem šotoru pri Ogrškem brodu je porodila 40 letna ciganka Magdalena Herak skupaj zrašena dvojčka. Od zadnjega rebra sta tako zrašena skupaj, da imata oba skupno spodnje truplo in skupni nogi. Torej dve glavi, dve prsi, štiri roke, in trebuh in dve noge. Spola se ne da določiti. Oba še živita. Cigani so pripravljene prodati dvojčka kakemu zdravniku. Torej nov predmet na svetovnem trgu.

V Domžalah je dne 25. maja po kratki, mučni bolezni umrl pečarski mojster g. Josip Kraljič. Pokojnik, rodom Ljubljancec, je bil miren, blag človek in splošno priljubljen pri vseh, ki so imeli priliko z njim občeati. Bodi blagoma možu ohranjen trajen spomin!

Protiklerikalne demonstracije v Zagrebu. Na srednjih šolah pobirajo denar za neko bandero srca Jezusovega; kar bi preostalo, bi poslali papežu. Ta naredba sekijskega šefa dr. Amruša je vzbudila obilo ogorčenje. Svobodomiselci so priredili shod, prišlo pa je na shod kričati tudi ne-

kaj klerikalcev, ki so ranili nekega soc. demokrata; shod je bil razpuščen. Udeležniki so šli na istočasni klerikalni shod, na to pred univerzo. Demonstracije so trajale še pozno v noč. To je bilo 2. t. m. —

Zgorela ženska. 3. jun. se je zgodila v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 29, grozna nesreča. Ko je 54letna Ernestina Sukova kuhala mleko, je špirit brizgnil po sobi in provzročil ogenj. Vsa zbegnana je šla klicat sosedo gospo Peklenkovo in obe sta izkušali gasiti v sobi. Tu pa se je Sukovi prevrnil samovar in naenkrat je bila vsa v ognju. Dasi je Peklenkova hotela pomagati, je dobila Sukova take opekline, da se je brez zavesti zgrudila in v bolnišnici v groznih mukah umrla. Tudi Peklenkova je dobila razne poškodbe. Ogenj so sosedje pogasili. —

Župnikova klet v Semiču. Po dolgi in burni seji, ki jo je imel semiški občinski odbor v nedeljo, dne 29. maja, se je posrečilo ovreči naprednim odbornikom županovo zahtevo za popravljanje farovski kleti in hlevov. Župan je rekel: "No, pa dajmo to naredet", zek je se škoda fajmostru zameret", zek je fajm mož." — No "fajn" ali ne "fajn", pri zavrednih odbornikih se ni dalo nič opraviti. Isto se je zgodilo tudi v vinivški občini, kočki in črešnjevski, da se ni ugodilo župnikovi pobožni želji. Prečastni so ogorčeni izjavili: "Bo pa vlada delala na vaše stroške, potem boste pa primorani plačati."

Mož, ki je že dvakrat videl Halleyev komet živi v Pordimu na Bolgarskem. Zove se Krsta Ilijanov. Rojen je bil l. 1785. in je slavil 22. maja svojo 125letnico. Mož je izredno čil in čvrst, kakor da bi bil star šele 60 let. Ko se mu je reklo, da prorokujejo ljudje konec sveta, ki ga bo baje povzročila Halleyeva repatica, se je smejal ter pripomnil: "Spominjam se, ko je nas komet zadnjič obiskal. To je bilo menda pred 80 leti. Tudi takrat so prorokovali konec sveta. A kaj je bilo? Ničesar drugega, kakor da smo imeli izredno rodovitno leto."

Vlom v cerkev. Dva neznana tujca, sodeč po govorici, Goričana, eden star približno 35 do 40, drugi 25 do 30 let, sta vlomila v farno cerkev na Dovjem. Ker se jima ni posrečilo pri desnih cerkvenih vratih, katere sta hotela odpreti s krampom, poskušala sta priti v cerkev pri sosednem oknu, in ker tudi tu ni šlo, pri oknu za oltarjem. Dobila sta v mrtvašnici nožnico ter po njej zlezla na okno. Pri oknu sta razbila sliko sv. Martina, odprla zakristijo z železnim drogom in vzela tam dva keliha. Z železnim drogom sta odprla vrata pri tabernaklju, vzela monstranco in eiborij, iz katerih sta hostije po tleh raztresla. Kelih in monstranco sta pa na pokopališču proč vrgla. Na stranskem oltarju sta vzela Mariji pozlačeno krono z glave, ker sta mislila, da so notri vdelani pristni biseri. Najbolj slabo sta opravila pri cerkvenem nabiralniku, v katerem sta našla le par vinarjev. Neznana zlikovca sta govorila laško in slovensko. Orožniki ju pridno zasledujejo. Med farani vlada velika razburjenost.

Lep katehet je idrijski kaplan Miha Zevnik. Za svoje, učitelja nevredno obnašanje se je moral zagovarjati pred okrajnim sodiščem. V Idriji je bil radi razzaljenja na cesti obsojen v globo 20 K. V petem razredu ljudske šole je med veroukom zahteval od nekega učenca sokolski znak in ga vprašal, ali hodi tudi on k sokolski telovadbi. Ko mu je učenec potrdil, tedaj je katehet Zevnik rekel: "Ali k tistim divjakom?" Vsled teh besedi je načelnik idrijskega "Sokola", J. N., kot voditelj sokolske telovadbe, vložil tožbo proti kaplanu Zevniku, ki je bil zopet kaznovan. Kako umevajo današnji kateheti učiteljski poklic, je razvidno iz tega, da je kaplan Zevnik isto uro pozval vse učence, ki obiskujejo telovadbo pri "Sokolu", naj vstanejo. Na to pa vprašal drugega učenca, ki hodi k telovadbi "Orlov": "Ali je kdo izmed teh učencev kaj vreden?" Dobil je zaželeni odgovor: "Nobeden nič!" Tako hujša veroučitelj učenca na učenca! Ne pomaga nič, dandanes je katehet predvsem politični agitator za klerikalno stranko in potem šele veroučitelj.

Resnica je!

Kdorkoli Slovencev je pošiljal

denarje v staro domovino

se je prepričal, da so ti točno in vestno tja dospeli v 11.-13. dneh.

Kdorkoli Slovencev se je obrnil na tvrdko

Frank Sakser Co.

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.,

ali na njeno podružnico

6104 St. Clair Ave. N. E., Cleveland, O.,

da je bil vedno dobro postrežen in za svoje novce dobil tudi,

kar mu je šlo.

Slabega blaga ljudje ne ponarejajo. Severova Zdravila se dostikrat ponarjajo, kar je zopet dokaz njihove izbornosti.

ZACNITE DANES!

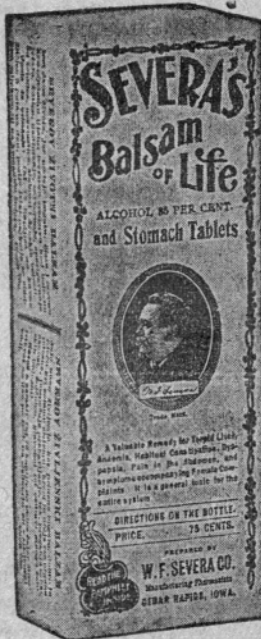
Ali ste utrujeni, zdelani, onemogli? Ali ste tako oslabei, da se komaj vlačite? To kaže da je vaš ustroj opešal in da ga poživite, vam je potreben

Severov Življenski balzam

Ustavi vam izgubo telesne moči, povrne čilost in zagotovi čvrsto zdravje. Malokrvnim pomnoži kri, prežene pogostno zapeko ter izpodbudi želodec, drob in jetra k pravilni delavnosti. Cena 75c.

Posebno koristen za slabotne žene in dekleta

G. E. Novak iz Fogelsville, Pa., nam je nedavno pisal: "Odkar uživam Severov Življenski balzam, se mi je zdravje prav zelo zboljšalo, moč mi je povrnjena, a želodec, drob in jetra so uravnana in poživljena. V bolezni je vedno najbolje, zateči se k Severovim Zdravilom, ker pomagajo."

Večina lekarnikov prodaja Severova Zdravila. Ne jemljite nadomestil. Če imena "Severa" ni videti na zavitku, ni pristno.

Močni živci

so potrebni za uspeh vseh poslov. Za olajšbo duševne utrujenosti, nespečnosti in živčane oslabelosti ga

Trpeči delavci

gotovo poznajo vrednost dobrega mazila za preprečevanje ali utešenje žuljev po trdem delu ali za zdravljenje poškodb.

Severov Nervoton

nima para. Zanesljivo tešilo za živčno razdraženost, onemoglost, nevrastenijo in živčni glavobol. Dragocena tonika za matere, opešane vsled gospodinskih skrbi in poprodu. Cena \$1.00.

Sevarovo Olje sv. Gotharda

ima izborna svojstva, da je posebno koristno za odrge, izvinjenja, bremoto, reumatizem, nevralgijo, krče, otrple skiepe in poškodbe, ki zadevajo delavce v vsakdanjem življenju. Poskusite ga! Cena 50c.

Zdravniški svet zastonj.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK

PATENTI

GARL STROVER

1009-140 Washington St.

CHICAGO.

Tel. 3869 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se mrzel in gorak priprizek. Pod vodstvom

Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.

deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in Vruča dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON

z lepo urejenim keglščem in sveže Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,

937 Blue Island Ave. Chicago Ill

Kedar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, sraje klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago. Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.

Telefon Canal 1198.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

I. Od začetka revolucije do Napoleona.

Vzroki revolucije.

Ljudevik XVI.

Ljudevik XVI. (1774—1793) spolnil je dvajset let, ko je zasedel kraljevi prestol; njegova žena Marija Antonija, hči cesarice Marije Terezije, pa je bila za eno leto mlajša. Nesramno življenje njegovega deda Ljudevika XV. bilo mu je na vso moč zoperno in vedno se je ogibal kraljevega dvora, kamor ni skoraj nikdar zahajal za mlado svojo soprogo, s katero se je bil poročil leta 1770. Ko so mu njegovega deda ter se mu poklonili kot novemu kralju svojemu, se je bridko zjokal, pokleknil s svojo ženo ter prosil Boga: "O Gospod, vodi in varuj naju, premlada sva za vladarski prestol!" — Ljudevik XVI. bil je jako blagodejna sra ter bi bil najrajši vse ljudi srečne storil; bil je tudi dosti umen in spreviden, in dobro je vedel, da v državni upravi marsikaj ne velja; toda imel je premalo svoje sodbne in svoje volje, in dasi ni imel zaupanja v samega sebe, vendar niti drugim ni zaupal ter je vedno omahoval zdej na eno, zdej na drugo stran, kakor ga je kdo znal za se dobiti. Bil je torej preslab, da bi v tako razburjenih časih mogel državno krmilo ravirati, kakor bi bilo treba; in akoprem ga je ljudstvo veselo pozdravljalo ter ga imenovalo "težko pričakovane" (le désiré), je vendar ravno on za grehe svojih prednikov moral na morišči poginiti. Drugača bila je lepa njegova žena. Dasi ne tako bistrega uma, kakor njena mati, cesarica Marija Terezija, bila je vendar jako živa ter je z odločno svojo voljo istega kralja pridobila, da je tudi v državnih stvareh čim dalje bolj slušal njene nasvete. Res da je preveč ljubila kraljevi sijaj, ter da v priprostej svojjej lakomnosti nikakor ni hotela odjenjati od potratnih dvorskih šeg in navad; takošna zapravljalica pa le ni bila, kakor so jo razpili Francozi, ki nikdar niso marali za njo, zato ker je bila avstrijskega rodu.

Ljudevik XVI. bil je do dobrega pripravljen, da treba državno upravo preurediti, a imel je tudi dobro voljo, da se sam odreče neomejene vladarske oblasti. Prvo kraljevo dejanje njegovo je bil ukaz, da ima grofica Dubarry kar takoj iti s kraljevega dvora. Potem je pozval k sebi tri in sedemdeset let starega Maurepas-a, ki mu je do smrti svoje (1781) zvesto služil ter mu nasvetoval dobre ministre, akoprem sam ni imel niti posebnih zmožnosti niti dovolj odločne volje, da bi svoje ljudi podpiral, kakor bi bilo treba. Med prvimi svetovalci Ljudevika XVI. sta se najbolj odlikovala denarni minister Turgot in državni tajnik Malessherbes. Turgot je prej bil intendant ali kraljevi namestnik v Limoges-u ter se je proti odedurom in davkarjem na vso moč potegoval za ubogo kmečko ljudstvo ter je že takrat nasvetoval, kako da bi se odpravile velike krivice, ki so se godile "tretjemu stanu". Ko se je torej raznesel glas, da je Turgot postal denarni minister, je neke ljudi bilo strah in groza, drugi pa so se veselili in trdili, da je to največja sreča, ki je mogla doleteti francosko državo. In res si Francozi takrat niso mogli želeli boljega moža, kajti Turgot bil je pošten in pravičen, odločen in prav nič sebičen, poln najčistejšega domoljubja, bistroumen in delaven. Kralju je odločno rekel, da država nikakor ne sme ustaviti svojih plačil, da ne sme povišati davkov, niti delati novih dolgov, pač pa mora varčno gospodariti s prihranjenimi novci po malem odplačevati stare dolgov. Da bi bilo to mogoče, treba odpraviti vse nepotrebne službe in stroške, vzeti plemeniti gospodi velike pravice ter davke enako razdeliti med vse stanove, pretrgati vezi, ki zavirajo kupčijo in obrtnjiko, pripustiti tudi meščanske in kmečke sinove do višjih državnih in cerkvenih služb. Davki se ne bi smeli več dajati v najem, ampak država morala bi jih sama pobirati ter ostro nadzirati davkarske uradnike.

To so bile gotovo koristne in pravične tirjatve in vendar jih Turgot ni mogel doseči. Premalo sta ga podpirala Maurepas in Malessherbes, a kralj sam bil je preslab proti prevzetnej gospodi, ki so zdaj vsi bili enih mislij ter se krepko uprli plemenitim osnovam. Malessherbes se je v prejšnjih službah svojih tudi potegoval za siromaško ljudstvo, ki je moralo toliko krivičnega davka plačevati; a ko je od leta 1750.—1763. bil vrhovni presojevalec knjig, bil je dober prijatelj enciklopedistov ter je vsem svobodoumnim knjigam pustil na svitlo. Prav nerad je stopil v ministerstvo, a ko je le udal, francoski učenjaki niso vedeli, kaj bi počeli od veselja, da bosta onslaj v kraljevem svetovalstvu dva tako redka in vrla moža, kakoršna sta bila Turgot in Malessherbes, ki sta se v vseh imenitnih stvareh ujemala. Malessherbes je najprej hotel odpraviti tista grozna pooblastila, ki so človeka brez sodnijske preiskave spravila v zapor; ali obveljalo mu je samo to, da je mnogo nedolžnih izpustil. Ravno tako je zastopal zahteval, da bi na kraljevem dvoru varnejše gospodarili. Turgot dosegel je vsaj to, da je kralj po vsem Francoskem oklical svobodno kupčijo z žitom, ali pri čudnih tedanjih razmerah je ta tolikanj koristna naredba bila vzrok krvavim pobojem. Rokodelstvo je le nekoliko mogel osvoboditi odbovskih spon.

Zvedeni možje so sprevideli, da se tolikokrat imenovane napake ne bodo dale odpraviti, dokler se ne spremeni državna uprava na Francoskem, ali kakšna da naj bo ta sprememba, o tem niso vsi bili enih mislij. Turgot si je želel kak državni zbor, v katerem bi vsi stanovni imeli svoje zastopnike ali poslance; Malessherbes mislil je, da bi za prvi čas bil dober tak gosposki zbor, kakoršen se je na Francoskem shajal pred letom 1614.; kralj pa se je nadejal pomoči od starega "parlamenta" ali nekdanjega najvišjega sodišča, katerega je zopet sklical ter mu povrnil vse nekdanje pravice. (To je bila velika nesreča, kajti parlament se je trdovratno upiral vsem koristnim osnovam in ni odjenjal, dokler Ljudevik XVI. ni Turgota in Malessherbesa odpustil iz ministerstva (meseca maja 1776). Kako je cenil Turgota, pričajo njegove besede, ki jih je imelo pred odhodom teh ministrov izrekel: "Samo jaz in Turgot ljubiva narod svoj."

V kraljevem svetovalstvu je Turgota zamenil njegov nasprotnik Clugny, mož brez pomena, ki je že čez štiri mesece umrl. Francoze je takrat najbolj zanimala vojska v severni Ameriki nekoliko iz sovraštva zoper Angleže, nekoliko pa iz velikega svobodoljublja, ki so se ga navzeli iz knjig enciklopedistov. Kar očitno so zahtevali, da naj francoska vlada z ameriškimi uporniki sklene zavezo ter jim pošlje vojaške pomoči. Vergennes, minister za zunanje stvari, je s prva bil odločno zoper vojsko v Ameriki. Po Turgotovem odhodu pa se je po malem dal spregovoriti ter je Amerikancem najprej skrivaj pošiljal topov, pušk, smodnika in česar sicer treba za vojsko; potem je dovolil, da so francoski častniki stopili v ameriško vojsko; a ko je mladi Lafajette navdušeno poročila pisal domu, in ko so v Parizu in Versaillesu celó plemenitna gospoda bili čisto zbegani, ušla se je prošnja ameriškanskega poslanca Franklina ter pregovoril slabega Ljudevika XVI., da je meseca februarja podpisal pogodbo, po kateri je francoska vojska šla čez morje, a ne da bi Amerikanci za to pomoč imeli kaj plačati kako odškodnino. Kako se je ta vojska končala, povedati smo v prejšnjem zvezku. Ameriškanska vojska stala je francosko državo mnogo novcev in bilo je torej jako imenitno, kdo da bo po zgodnji smrti Clugnyjevi postal denarni minister. Dobrovoljni kralj je na to mesto pozval Neckera, ki je v denarnih stvareh takrat imel v Parizu največ veljave.

Jakob Necker rodil se je leta 1732. v Ženevi na Švajcarskem od očeta profesorja, ki ga je poslal v Pariz, da bi se izučil kupčije z denarji. Leta 1762. je mladi Necker bil sam svoj, sreča mu je bila

mila in v desetih letih pridobil si je šest milijonov liver lastnega premoženja. Največ neslo mu je to, da je bil ravnatelj indijske trgovinske družbe, in da je zapravil kralj Ljudevik XV. pri njem ma posodo jemal. Ko je bil dosti bogat, poveril je vodstvo kupčije svojemu bratu ter se jel pečati s politikom. Prav predrzno pisaril je o državnih stvareh, katerih sicer niti sam ni dobro razumel, ter si je s tem pridobil čim dalje več veljave pri ljudeh, ki so sklepali, da bi mož, ki je s trudom in umom svojim sam tako bogatel, tudi državi vedel pomagati iz zadrege. Imenitni in slavni možje, ki so se pogostoma shajali v njegovej hiši ter se kratkočasili v družbi duhovite njegove žene, so mu še bolj ogledali pot in kmalu je Necker bil najmočnejši svetovalec francoskega kralja. Ljudje imeli so toliko zaupanja vanj, da so v nekoliko dneh razgrabili vsa dolžna pisma novega državnega posojila, s katerim so se imeli poravnati stroški za ameriškansko vojsko. Necker si je državno gospodarstvo mislil kakor kak denarni zavod ali kako kupčijstvo in trdil je, da tu ni treba drugega nego kredita in reda. Kredita je državi za nekoliko časa dajalo njegovo ime, a da bi bilo tudi reda, napravil je površen pregled vseh državnih dohodkov in stroškov ter državnih dolgov. Ta pregled ali "račun", ki ga je najprej predložil kralju, dal je potem tudi tiskati v mali knjižici, po kateri so ljudje tako hlastno segali, da so jo morali vedno z novega tiskati. Tudi to je v prvi mah povzdignilo zaupanje v francosko vlado; ali kmalu se je pokazalo, da račun ni natančen, da so stroški mnogo večji, dohodki pa manjši. Zdej so se jasno videle velike, nezacepljene rane, iz katerih je Francoska čim dalje bolj krvavela. Sam Necker je sprevidel, da tu treba še drugih pripomočkov in jel jih je iskati. Kolikor se je dalo, odpravil je nekatere napake v državni upravi, zahteval je več varčnosti zlasti na dvoru, a naposled se je tudi on prepričal, da treba celo državno upravo preurediti. On, katerega so Francozi takrat najbolj slavili, mislil je, da se sme lotiti vsakega dela in pregovoril je kralja, da je za poskušnjo vpeljal neke čisto nove naprave; ko je pa tudi on rekel, da treba davke enako razdeliti med vse stanove, vzdignili so se vsa plemenitna gospoda ter rovali zoper njega kot protestanta in tučca, dokler ga kralj ni odpustil iz službe (1787). V državnih stvareh se Necker ni skazal zvedenega ministra, in ravno on je s svojim "računom" najbolj pokopal staro francosko državo ter še bolj razburil splošno nezadovoljstvo. Sicer pa je francosko ljudstvo tudi zdaj še slavilo Neckera kot edinega moža, ki bi državo mogel rešiti pogina.

Kmalu se je pokazalo, da so plemenitna gospoda kralja čisto dobili na svojo stran. Neckerja prva dva naslednika bila sta moža brez pomena, pa se tudi nista mogla dolgo obdržati. Takoj po Neckervem odhodu je kralj podpisal ukaz, da pri vojskah sme postati častnik le, kdor se more izkazati, da so vsaj štirje njegovih prednikov bili plemenitniki; kdor pa je imel samo tri ali manj plemenitih prednikov, ali kdor niti ni bil plemenitnik, moral je izstopiti iz bojaške službe, ali pa ostati prost vojsček. Ta naredba je osupnila vse svobodoumne moze in vzela jim je nado v boljo prihodnost, kajti tako ostro se niti v poprejšnjih časih ni gledalo na plemeniti rod vojaških častnikov. V tem je proti koncu leta 1781. umrl stari Maurepas, a po njegovi smrti je pri izbiranju ministrov navadno odločala kraljičina beseda. In kakor kraljiča, tako je zdaj isti kralj najprej hotel vstreti prevzetni gospodi, a potem se le željal in potrebam ostalega naroda.

Dalje prihodnjič.

Za kratek čas. G o l o b i e a .

— Mlada soproga: "Sedaj nisi z menoj več tako ljubeznjiv, kakor prej; ali nisem več tvoja sladka golobica?"

Mož (vtopljen v delo): "Seveda si; ali več, sedaj drži svoj kljunček."

227 DELAVCI! Bodite povsod širitelji, ediniga slovenskega delavskega lista "Glas Svobode", ki se za vas bori pri vsaki priliki. Borite se zanj tudi vi!

Iz naše knjižarne.

Potreba je pokazala, da seznanimo prijatelje dobrega čitva natančneje z vsebino knjig, katere se dobe v založbi "Glas Svobode Co." 1518 W. 20th Str. v Chicagi, Ill. Vsakomur je znano, da se človek najbolje izobrazi, če pridno bere dobre knjige. Nismo Slovenci tako mali, da ne bi imeli dobrih pisateljev. Jurčičevi, Tavčarjevi, Trdinatovi, Kersnikovi, Cankarjevi in drugi spisi bi morali biti našim rojakom povsem znani. Saj so ti pisatelji zajeli snov svojim vrlo zanimivim povestim iz kmečkega naroda. Življenje, delovanje in nehanje slovenskega naroda v prejšnjih časih v časih, ko so Francozje gospodarili po naši lepi Sloveniji, in v novjšem času opisujejo ti pisatelji tako zanimivo, da se človek ne more ločiti od knjig, dokler jih ne prebere. S posameznimi deli se bomo bavili pozneje in naznanili vsebino.

Priznani in plodoviti pisatelj Ivan Cankar piše v socialnem duhu. "Hlapec Jernej in njegova pravica" je delo, ki bi moralo biti znano vsakemu. Tudi o tem pisatelju in njegovih delih se bomo bavili obširneje.

V naši založbi imamo prestave svetovnoznanih pisateljev. Sienkiewiczovi spisi so prestavljeni iz poljščine v vse jezike. V svojih delih opisuje ta pisatelj zgodovino poljskega naroda, življenje v takratnih burnih časih, popisuje in slika s živimi barvami krvave bitke, katere je bojeval poljski narod za svoj obstanek. Slovenci bi morali vedeti, koliko je moral trpeti ta slovanski narod. Vse te stvari, prestavljene v lepo slovenščino, ima po najnižji ceni v založbi "Glas Svobode Co." Glej cenik!

Ruski mislec Leo Tolstoj, po vsem svetu znan, da zastopa trzne in socialne nazore, je pisatelj, da malo takih. Posebno opozarjamo rojake na njegovo jako obširno delo "Ana Karenina." V njem opisuje razne ljubezenske spletke, življenje ruskih plemičev in pregrešno znanje Ane Karenine z visokim ruskim aristokratom. Knjiga se dobi v naši založbi za ceno \$3.20.

Zgodovinske povesti francoskega pisatelja Aleksandra Dumas (izgovori Dimá) so menda najzanimivejše, kar jih imamo Slovenici prestavljenih iz francoske literature. V knjigah "Trije mušketirji" in "Dvajset let pozneje" (cena \$2.50 in \$3.00) opisuje pisatelj razuzdano življenje na dvoru in višjih slojih v časih pred veliko francosko revolucijo. Ljubezenske doživljaje kardinala Richelieu (izg. Riželi), in drugih dostojanstvenikov, cerkvenih in posvetnih, ter poznejše življenje kraljice Ane Avstrijske, ki ni bilo nič kaj čednostno, njeno pregrešno znanje z kardinalom Mazzarinjem. V knjigi "Grof Monte Cristo (dva zvezka po \$2.00) je opisano trpljenje v grozni ječi po nedolžnem obsojenega tako živo, da vidi bralec v duhu ječe, trpi vred z jetnikom in ko se isti končno oprosti, si nabavi neizmerno premoženje ter potem kaznuje svoje sovražnike, se mora tudi on veseliti.

V glavnih točkah smo v sledečem opisali dela tujih pisateljev. Navedli smo jih na prvem mestu, ker so jako obširna in ker se morejo rojaki, ki jih čitajo s zanimanjem, seznaniti s zgodovino minulih časov, minule slave poljskega kraljevstva, minule razuzdanosti in parasitnega življenja na

francoskem dvoru, predno ni prišla krvava revolucija.

Izmed slovenskih pisateljev je med našim narodom Jos. Jurčič menda najbolj poznan. Njegova dela so zbrana v enajstih zvezkih, ki se dobio v naši založbi po 60c. Zvezki imajo sledečo vsebino: I. Deseti brat, II. Juri Kozak. — Spomini na deda. — Jesenska noč. — Med slovenskim polharji. — Spomin starega Slovenca, francoskega vojščaka. III. Domen. — Juri Kobila. — Dva prijatelja. — Urban Smukova ženitev. — Golida. — Kozlovska sodbna v Višji gori. — IV. Tihotapec. — Grad Rojinje. — Klosterski žolnir. — Dva brata. V. Hči mestnega sodnika. — Nemški valpet. — Šim kmetkega cesarja. — Lippe. — Pipa tobaka. — V vojni pokrajini. VI. zvezek. Sosedov sin. — Moč in pravica. — Telečja pečenka. — Bojim se te. — Ponarejeni bankovci. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal. — Črta iz življenja polit. agitatorja. — VII. Lepa Vida. — Ivan Erarem Tatenbach. VIII. Cvet in sad. — Bela ruta, bel denar. IX. Doktor Zober. — Med dvema stoloma. X. Rokovnjači. — Moj prijatelj famralec. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. XI. Tugomer. — "Berite Novice." — Veronika Deseniška. — Pripovedni spisi. — Te, deloma narodne, deloma zgodovinske povesti, ali pa šaljive pripovedke, se dobe broširane v zvezkih, kakor goraj omenjeno. Vse so jako zanimive in jih rojake vsem toplo priporočamo.

Manj znani, kakor Jurčičevi, so spisi Janeza Trdine. V knjigi "Bahovi huzarji" opisuje nekdanjo borbo Jugoslovanov za narodnostne pravice in ilirizem, ki sedaj že ne obstoji več. Kdor se zanima za slovanske težnje in nekdanje borbe, mu bo ta knjiga prav dobrodošla. Cena \$1.50. Ostali spisi vsebujejo bajke in pripovedi, katere si je ohranil dolenski narod. Pisatelj je v teh svojih popisih natanko zadel in naslikal čut in mišljenje dolenskega kmeta. Neumorno je še v starosti pri starih babicah in dedih poizvedoval in ohranil se za pozni rod, kaj je govorilo ljudstvo o tlaki in tlačanskemu gospodarstvu, o kmetijskih uporih, o tedanjemu življenju zatiranih kmetov. Prav obširno se v vsakem zvezku bavi tudi z čarovnicami in strahovi, katerih je bilo preje v Gorjancih vse polno, kakor so mislili stari ljudje. Spisi so nad vse zanimivi in jih priporočamo posebno rojakom iz Dolenske. Cene posameznemu zvezku so razvidne iz Cenika knjig, katerega priobčimo vsakih 14 dni.

Kdor si hoče za nekaj ur pregnati vse skrbi in se prav srčno nasmejati, si naj omisli Rado Murnikove humoreske. Od tega, najboljšega slovenskega pisatelja šaljivih povesti imamo tri knjige v založbi. V "Navihaneh" opisuje križe in težave mladih ljudi. V "Znanjih" in "Jarjih junakih" so pa ponajveč vojaške humoreske, maneverski doživljaji itd. Nikomur ne bode žal, kdor se na te knjige naroči. Cena: Navihaneh (229 strani) \$1.25, Znanji (190 strani) \$1.00, Jari Junaki (199 strani, najnovejši) \$1.25.

Priporočamo tudi Ferdo Plečičeve humoreske, ki jih je zbral pisatelj v knjigi "Tilho in drugi" (cena \$1.00) in Franca Milčinskega "Igračke" (cena \$1.00).

(Dalje prihodnjič.)

KAKO NASTOJAJO DUHOVNICI V CERKVAH.

O velikem cerkvenem škandalu poročajo hrvaški listi. Nikola Grbin, župnik v Novem gradu — tako govori obtožnica — je imel dne 20. oktobra 1907 opraviti običajno nedeljsko službo božjo v tamošnji župni cerkvi. Obleden v mašniško obleko, je stopil župnik pred altar, nakar se je obrnil, da odmoli neko molitev.

(No, sedaj se je zgodilo nekaj neobičajnega, nekaj, kar se v oni cerkvi še ni pripetilo. Župnik je namreč iztegnil roko, pokazal na župljanko Magdo Fiškuš, ter rekel ljudem, naj jo vržejo iz cerkve, ker je brezbožna in nesramna ženska.

Ta župnikov apel je množico seveda osupnil, a razburjenje je postalo še večje, ko je odgovori-

la Magda Fiškuš: "Ako moram iti jaz ven, potem morate, iti tudi vi!"

Župnik je postal vsled teh besedi ves divji. Kričal je, da ne bode maševal, če se ženske ne vrže iz cerkve. Magda Fiškuš mu je na te besede zabrusila v obraz: "Ako nisem jaz vredna, da sem v cerkvi, tudi vi niste vredni, da mašujete," in se pristavila: "Ako nisem jaz vredna, da pridem v cerkev, tudi ni vaša kuharica, s katero živite, kakor se ne spodobi za duhovnika!"

Sedaj se je župnik lotil ženske, jo prijel in pehal do srede cerkve. Priložil ji je tudi nekaj klofut, kar sam pripozna!

Vsled takega postopanja je dvignilo državno pravdnstvo proti Nikola Grbinu, župniku v Novem gradu, in Magdi Fiškuš, seljakinji iz Cerkevnege sela, obtož

bo radi prestopka javnega miru in reda, kakor to označuje paragraf 300 k. z., a proti prvemu še radi pregreška telesne varnosti. — (paragraf 411 k. z.)

Te dni boče obravnava. No, že naprej lahko trdimo, da župnik radi bogokletnega čina, katerega je on povzročil, ne bode veliko kaznovan. Mogoče na nekaj kronic denarne globe. Ubogi ženi, katero je javno v cerkvi osramotil, bodo pa že prisilili kako mastno kazen, da se kmečki narod ne boče v prihodnje uprli proti vsegamočnosti katoliškega farja . . .

Katoliški duhovnik postal borzni igralec.

Alphonze M. Consolazio, bivši katoliški duhovnik, ki je pred kratkim oženil 16letno Katarino Johann iz Trentona, je rekel, da se je zadnja tri leta na vse načine trudil, pozabiti deklico, A ker je uvidel, da tega ne more, je zapustil cerkev ter se oženil.

"Ko me je škof McFall iz Trentona poklical pred se", tako je pripovedoval Consolazio, "ni hotel o ničemer drugemu slišati, kakor samo o mojem življenju z gđc. Johann; seveda sem mu povedal tudi jaz svoje mnenje; nato sem odšel, pustil cerkev in se poročil."

Pred par dnevi je Mr. Consolazio na Wall ulici v New Yorku odprl lastno pisarno ter postal borzni igralec.

Kongres Rumuncev.

Chicaški "Daily Socialist" poroča, da bodo rumunski socialisti de'avske stranke (Socialist Labor Party) imeli svoj kongres v Clevelandu, O. na 6004 St. Clair ave. dne 3. in 4. julija t. l.

Zavedni deželni poslanci

so, ali saj njih večina, v deželnem zboru države Maryland. Tukaj so namreč sprejeli z veliko večino predlog, da mora biti na vseh deželnih tiskovinah unijska znamka "Allied Printing & Trades".

Graft zveznega senatorja pred kongresom.

Graft zveznega senatorja William Lorimerja iz Illinoisa — Chicago pride pred preiskovalni odbor za privilegije in volitve v kongresu v Washingtonu.

Lorimer je namreč svoje nasprotnike v deželnem senatu v Springfieldu podkupil in sicer je dal vsakemu \$1000 ter bil končno po dolgi borbi izvoljen zveznim senatorjem tega okrožja. Sedaj ga je eden podkupljencev izdal, ker mu ni hotel še del obljubljenega nagrade plačati, kakor je obljubil pod pogojem, če bo izvoljen.

Taki so ljudski zastopniki v Ameriki!

Dvojčka.

— "Vidva sta si pa jako podobna! . . . Ali vaju oče med seboj razloži?"

— "Z gotovostjo ne. Če kdo od naju kaj naredi, kar ni prav, vedno oba nabije! . . ."

RAZNOTEROSTI.

Smrtna obsodba pred ljubljanskim porotnim sodiščem. Ljubljansko porotno sodišče je 3. jun. ob pol 8. zvečer po tridnevni razpravi obsodilo Andreja Rejca, rudarja iz Idrije, v smrt na vesalah, ker je dne 28. februarja t. l. svojo ženo Francisko, s katero je živel v neprestanem prepiru, pahnul v potok Idrijsco, da je utonila. Porotniki so na stavljeno jim vprašanje o zavratnem umoru odgovorili z 10 glasovi "da", z 2 pa "ne". Reje se še trenotek pred razglasitvijo ob sodbne na predsednikovo vprašanje, če ima na pravore porotnikov kaj pripomniti, tajil dejanje ter izjavil, da ne more govoriti drugače, kakor je govoril ves čas. Ko je predsednik, deželosodni svetnik Vedernjak razglasil smrtno obsodbo, ki jo je Reje mirno poslušal, je vstal obsojenec zagovornik dr. Švigelj ter ob splošni napetosti izjavil, da ima Reje, ki ga je med posvetovanjem sodnega dvora zunaj pregovarjal, da naj pove resnično, če je ženo res umoril, še nekaj povedati. Ob grobnji tišini je nato Reje s tresočim glasom priznal, da je ženo res umoril. Razglasitev obsodbe je napravila na navzoče silen vtisk.

Če vam je potekla naročnina na "Glas Svobode", ponovite jo takoj, da se vam lista ne ustavi.